

Paulo Ġena Toretore Giniguinenā Korinto Ekalesiari Ġeri

1 Korinto vaġa-foforina guruġari

Korinto ekalesiana doğorona tu Paulo ġenana egorato (Apostolo 18). Ma mai fefa giniguinenā Paulo na etoreato korana tu, Korinto ekalesiari fakari ai tu meto kota ġeġorato-ġoi. Ma ġia na Paulo ġetore-viniato, ġedanaġiato, kamasi beġene vei ġetato. Moġesi naima Paulo na mai fefai ġeri vedanaġi evaġa-veseato (7:1; 8:1; 12:1; 16:1), ema mo deideiri ġevei-rakavato-ġoi moġeri evaġa-guruġa-gwġiġirito ema eklesia maġurina korikorina tu aīġesina ekira-vararito.

Paulo na mai fefa tu Efeso vanuġa na etore-vinirito, mo tu Efeso ekalesiari vaġa-toitoina evarivaririto taiminai. Mai fefa tu laġani 53 ma 55 fakari nuġanai ta etoreato, mo tu Iesu emaseto murinai.

Mai fefai siri baregori tu karoa 1:30-31. Ma ġena vevaġa-riba guruġari baregori ekiraġirito tu maiġeri: 1) Eklesia doğorona korikori vetoġana boġitaian, ġia tu Iesu Keriso ġena vere o veġitaġau gaburenai ġetanuni. 2) Barau ġena eklesia doğorona korikori tu dia tarima o tanobara ġena iaunegai eklesia doğorona beġe ġori-kauani, senaġi Barau ġena iaunegai ema sequkai. 3) Eklesia doğorona korikori tu Barau na eboioġaiato dabaranai moġo beġe tanuni. 4) Eklesia doğorona korikori tu Barau ġena guruġa beġe korana-iäġiani, ema Barau ġena veuravini ai moġo beġe tanuni.

Paulo na mai fefa tu maiġesina eboioġaiato:

1. Eklesia nuġanai vevare-kirakira egorato - karoa 1-4
2. Veiġa rakavari eklesia nuġanai - karoa 5-7
3. Kwaivakuku ġevinirini bureġari - karoa 8-10
4. Tomaraka-riġo dabarana - karoa 11
5. Iauka Veāġa ġena varevare - karoa 12-14
6. Variġisi-ġenoġoi - karoa 15
7. Guruġa dokona - karoa 16

---

1 Au Paulo, Barau ġena urai ekeaguto, Keriso Iesu ġena apostolo tarimagu ai bana iaġo, ema ġita tarikakara Sostene ġesi tauma ruarua ġemana mai fefa eiaġosini, **2**Barau ġena eklesia tarimami

Korinto nuğanai ġotanuni ġemi. Ġomi tu Barau ġena tarimarima, be Keriso Iesu nuğanai varau evaġa-veaġamito, ma ġomi Barau na ekeamito tu boġono veaġa uranai. Tarimarima mabarari gabu mabarari ai ġetanuni ġera Vereġauka Iesu Keriso aranai ġeġauġauni tarimari maki, Barau na ġomi ġesi ekea-sebonamito, boġono veaġa uranai. Iesu Vereġauka tu ġia e ġita mabarara ġera Vereġauka.

³ Ġita Tamara Barau ema Vereġauka Iesu Keriso ġerina varevare-bara ema maino ġemi ai bene tanu.

Paulo na Barau etanikiu-viniato

⁴ Au na ġegu Barau vanaqivanaġi atanikiu-viniiani ġomi iatami ai, korana ġia ġena varevare-bara ġomi Keriso Iesu nuğanai ġotanuni tarimami evinimoto nai. ⁵ Iesu Keriso ġesi ġosebonani nai, Barau na ġomi dagara mabarari ai varau bevaġa-taġami, guruġa kiraġikiraġi iaunegari mabarana ema tuġamaġi-faka mabarana maki evinimoto. ⁶ Keriso varina maki ġomi nuġami ai tu varau emoġonito e ġemi veġabidadamai ġoruġa-gwaġigini. ⁷ Moġesina naima ġita ġera Vereġauka Iesu Keriso ġena iaġoma roġo ġovaġa-noga-taġoani nuğanai tu, Iauka Veaġa ġena varevare tai tu asi ġorabuni. ⁸ E Barau na ġomi bevaġa-ruġa gwaġiġimini beiaġoni mo magona. Be ġera Vereġauka Iesu Keriso ġena vevaġa-kota ġaronai ġomi tu asi ġemi vei-rakava bene doğarimi. ⁹ Barau tu ma ġena vetuġamaġikau. Ĝia na ġomi ekeamito, ġia Natuna Iesu Keriso ġita ġera Vereġauka ġesi boġono sebona moġo ġana.

Ekalesia nuğanai vevare-kirakira eġorato

¹⁰ Tarikakagu mabarami, au na ġita ġera Vereġauka Iesu Keriso aranai anoġimini, aurani mabarabarami tu dagara sebona moġo boġono kiraġia, be tauġemi fakami ai asi boġono vevare-kirakira. Ġomi mabarami ġemi tuġamaġi ema ura sebonai moġo boġono tanu. ¹¹ Korana tarikakagu, ġomi varimi tu Kloet ġena numa tarimari na ġema-kiravaraguto, ġekirato, ġomi tu tauġemi moġo ġoveġare-veġareni fakami ai. ¹² Au na akiraġiani gabuna tu iniġa. Ta tu okirani, “Au tu Paulo murinai arakan.” Ta tu okirani, “Au tu Apolos murinai arakan.” Ma ta ma okirani, “Au tu Kefas, (mai tu Petero), murinai arakan.” Ma ta maki ma okirani, “Au tu Keriso murinai arakan.” ¹³ Keriso tu bevevare-kirakira, be doġoro ġutumai beiaġo ba? Mo tu Paulo ġomi urami ai ġevaġa-satauroato ba? O Paulo aranai ġomi ġebabatisomito? ¹⁴ Au na Barau atanikiu-viniiani, korana au na ġomi ta asi ababatisomito, a Krispo ema Gaius moġo ababatisorito. ¹⁵ Asi namo ġomi ta bokirani, “Ĝai tu Paulo na ebabatisomato nai ġena mero ai ġaiāġoto,” botoni. ¹⁶ Moġoni, Stefanus ma ġena numa tarimari ġesi maki au na ababatisorito. Ma asi aribani, au na tarima kotari maki ma ababatisorito ba asīġina.

¹⁷Au Keriso na etuḡuguto tu, dia bana babatiso ġana, senaġi Vari Namona bana ġobata-iāgia ġana. Ma dia iaunega lelevaġi tarimari ġeri gurūga maġurinai bana ġobata-iāgia, korana Keriso ġena satauro asi seġukanai beiāgoni garina.

Satauro Varina

¹⁸Moġoni, satauro varina mase dabaranai ġerakani tarimari na tu asi ġevaġa-moġoniani, ġekirani tu vari babona ġetoni. Senaġi maġuri dabaranai tarakanī tarimara ġerai tu Barau ġena seġuka satauro varina nuġanai eforini. ¹⁹Buka Veāga nuġanai Barau tu maiġesi ekirani,

“Au na iaunega lelevaġi tarimari ġeri iaunega tu asi tauri ai bavaġa-iāgorini,
ema ġeriba-vanaġito tarimari ġeri riba lelevaġina
bavaġa-rakavarini.”

²⁰Be iaunega lelevaġi tarimari tu ainai? Vevaġa-riba e toretore tarimari tu ainai? Ribavanaġi tarimari gurūga ġevaġa-vevaġirini tauri tu ainai? Barau na evaġa-foforiato, mai tanobara ġena iaunega tu babo veġata.

²¹Moġoni, Barau ġena iaunega tu fofori, korana Barau na guba ema tanobara eveirito mabarari na ġena iaunega tu ġevaġa-foforiani, senaġina tarimarima tauġeri ġeri iaunega na Barau asi ġeribaiato. Moġesina nai Barau ekirato, namona tu, satauro varina, tarimarima na ġekira-babooni varina, ġevaġa-moġoniani tarimari Barau na bene vaġa-maġuriri. ²²Iuda tarimari ġeri ura baregona tu vetoġa boruri beġene ġita, a Grik tarimari tu iaunega ġegħita-vetauni. ²³Senaġi ġai na tu Keriso, ġevaġa-satauroato tarimana, ġaġobata-iāgħiani, ġia tu vevaġa-maġuri tauna. Ma mai vari Iuda tarimari ġeri ai tu gurūga rakavana e Grik tarimari ġeri ai tu vari babona. ²⁴Senaġi Barau na ekearito tarimari, Iuda tarimari e Grik tarimari, ġita mabarara ġerai Keriso tu Barau ġena seġuka ema Barau ġena iaunega. ²⁵Barau ġena veiġa tarimarima na ġekira-bababorini, moġeri veiġa na tarima ġeri iaunega evanaġirini. Ema Barau ġena veiġa tarimarima na moira-moirai ġekiraġirini, moġeri na tarima ġeri kokore evanaġirini.

²⁶Tarikakagu mabarami, ġovetuġamaġi-ġenogħoi, ġomi tu aiġesi tarimami Barau na ekeamito. Ĝomi tanobara iaunegana ġesi bita vaġa-vetovomini nai, ġomi viravira moġi ma iaunegami, e ġomi viravira moġi ġoseġukato, ema ġomi viravira moġi ġemi bese tu vere. ²⁷Senaġi Barau na tu mai tanobarai babo tarimari evirīġirito, benamo ġia ġerina mai tanobara ġena iaunega tarimari evaġa-maiakarito. Ema Barau na mai tanobarai moira tarimari evirīġirito, benamo ġia ġerina tanobarai kwalimu tarimari evaġa-maiakarito. ²⁸Ema Barau na mai tanobarai tarima tari, asi ġeċiavirini, ġegħita-fitoġarini e ġekirani, namo ta asi beġe vaġa-ġoraiiani ġetoni tarimari, evirīġirito, benamo ġia ġerina tanobarai

gevağā-rağerini tarimari asi tauri ai evağā-iağorito. ²⁹ Mo veiğā eveiato korana tu, tarima ta ġia ġoiranai asi bene vetore-varağevarağē ġana. ³⁰ Ġomi ġemi mağuri tu Barau na Keriso Iesu ġesi evağā-sebonaiato. Keriso Iesu tu Barau na eğabiato ġita ġera iaunegai evağā-iağōato. Keriso ġenana ġita tu Barau ġena vei-iobukaiobuka tarimara e Barau ġena veağā tarimara, ema Barau na rakava nuğana na evoi-vağirato, ma rakava toma tu asi seğukana ġita ġerai. ³¹ Moğā lorinai Buka Veägai ekirani ilailana bitana tanu, ekirani, “Tarima ta eurani bene veiavi nai tu, Vereğauka na kara ġita iatarai eveiato veiavina moğō bene veiavi-iağia.”

2 ¹Tarikakagu mabarami, au ġomi ġemi ai aiağosito, Barau ġena guruğā vekuretoğana ġemi ağıbata-iağiatu, dia guruğā gwagiğiri ai e ġegu iaunegai ġomi avağā-guruğamito. ²Au ġomi ġesi roğō tatanuto-ġoi nai, au ġegu ura baregona aveiato tu, dagara ta tu asi bana kirağia, senağı Iesu Keriso moğō, o sikira, Iesu Keriso, ġevağā-satauroato tarimana moğō bana ġobata-iağia. ³Au ġomi ġesi tatanuto-ġoi tu asi kokoregu, ma garigu ġesi, ema tauğanigu maki eğōğō-ġogōato-ġoi. ⁴Ema au ġegu guruğā e ġobata maki dia tarimarıma ġeri iaunega guruğarı na, senağı au ġegu guruğā ema ġobata tu Iauka Veäga seğukana avağafoforiato-ġoi. ⁵Moğesi naima ġomi ġemi veğabidadama tu tarimarıma ġeri iaunegai asi boğono vağā-rugarı, senağı Barau ġena seğukai boğono vağā-rugarı.

Iauka ġenana eiağomani iaunegana

⁶Moğoni, Iauka rekenai gefakirato tarimari tu, guruğā iaunegari avinirini. A maiğeri guruğā iaunegari tu dia mai tanobara ġena iaunegai o mai tanobara ġorikauri tarimari ġeri iaunegai; ġia ġeri iaunega tu mai ekorini. ⁷Au na akirağiani iaunegana tu Barau ġena iaunega vekuretoğana. Tarimarıma ġerina tu ekure-toğaiato, senağı ġia na mai tanobara roğosi roğō bere veia nuğanai, eğabi-toreato, ġita na mareva baregona bitana ġabia uranai. ⁸Mai iaunega vekuretoğana tanobara ġeğori-kauani tarimari na ta maki asi ġeribaiato. Korana bema beğere ribaia nai tu, mareva baregona Vereğaukana tu asi ġere vağā-satauroa. ⁹Senağı Buka Veägai ekirani ilailanai,

“Ta matana na asi eğitaiato,
ta seğana na asi eseğägiato,
ta ġena tuğamağī asi etuğamağī-fakaiato,
moğā tu Barau na erovina-toreato,
ġia beğe ura-viniani tarimari ġeri.”

¹⁰Mai tu vekuretoğā dagarari, senağı Barau na ġita ġerai tu evağafoforirito ġia Iaukana ġenana. Iauka tu dagara mabarari eragağirini, Barau ġenai dagara dobu-masemaseri maki eragağirini. ¹¹Vağā-ilailana tarima ta na tarima boruna ġena tuğamağī asi eribaianı. Asığina. Mo

tarima taūgena iaukana na vaū ġia nūganai tūgamaġi vekuretoġari eribarini. Barau maki mōgesina, tarima ta na ġia ġena tūgamaġi asi eribaiani, senaġi Barau Iaukana na mōgo eribaiani. ¹² Ĝita na tu dia mai tanobara iaukana tāġabiato. Asiġina. Ĝita tu Barau na etūguato Iaukana tāġabiato, Barau na varevare evini-kavarato, dagarari bitana riba-maorori ġana.

¹³ Maiġeri dagara tu dia tarimarima ġeri iaunegai ġevaġa-ribamani guruġari loriri ai ġakiraġirini. Senaġi mai tu Iauka Veaġa na evaġa-ribamani guruġari ilailari ai ġaguruġani. Iauka rekenai dagarari o guruġari tu Iauka Veaġa na evaġa-ribamani ilailanai ġakiraġirini.

¹⁴ Tanobara tarimana na Barau Iaukana ġenana dagara ta tu asi bedoġariani, korana ġia tanobara tarimana ġenai mo tu babo dagarari, ema asi maki beribarini, korana mōgeri dagara mo tu Iauka Veaġa nūganai ġetanuni tarimari na vaū beġe ribarini. ¹⁵ Iauka Veaġa ġia nūganai etanuni tarimana na, dagara mabarari beġita-ginikaurini e betuġamaġi-fakarini, senaġi ġia taūgena tu ta na asi beġita-ginikauani e asi beriba-maoroani. ¹⁶ Korana Buka Veaġa nūganai maiġesi ekirani,

“Deikara na Vereġauka nūgana eribaiani?

Deikara na ġia besisiba-vinian?

A Keriso ġena tūgamaġi tu ġita ġerai etanuni.”

Barau ġena vetuġunaġi tarimari

3 ¹ Tarikakagu mabarami, au na ġomi avaġa-guruġamito-ġoi tu dia Iauka Veaġa na eguine-iaġirini tarimari kavana. Senaġi au na ġomi tu tanobara maġurinai ġetanuni tarimari kavana avaġa-guruġamito-ġoi. Mo negai ġomi Keriso ġena veiġa e maġuri nūganai tu roġo raraka-raraka. ² Mōgesi naima au na ġomi tu lata gorari ai aġubumito, a dia ġaniġani gwaġiġiri ai. Korana mo negai ġomi iauka ġaniġaniri gwaġiġiri ġaniġaniri ġana tu roġosi roġo boġoro barego-ginikau. Aba, initoma maki ġomi tu roġosi roġo boġoro barego-ginikau, roġo raraka-raraka iaukai; ³ korana ġomi tu roġo tauġanimi ġeri ura rakavari na ġeguine-iaġimini. Ĝomi fakami ai mama e vevane tu roġo ġetanuni, mainana mōgo evaġa-moġoniani ġomi tu mai tanobara tarimari ġeri maġuri ai roġo ġotanuni. ⁴ Ĝomi tu roġo tanobara maġurinai ġotanuni, korana ġomi ta okirani, “Au tu Paulo ġena,” ma ta tu ma okirani, “Au tu Apolos ġena.”

⁵ Be Apolos tu dei? Ema Paulo tu dei? Ĝia tauri ruarua tu vetuġunaġi tarimari koriri mōgo, ġia ġerina ġomi Iesu ġovaġa-moġoniato. Ĝai tauma ruarua tu Vereġauka na ġauvei tata evinimato. ⁶ Au tu avaroto, a Apolos na tu nanu na edairiato, senaġi Barau na tu evaġa-garaiato. ⁷ Mōgesi naima evaroto tarimana e nanu na edairirito tarimana tauri ruarua tu asi arari, senaġi Barau ġereġana mōgo, korana ġia na dagara evaġa-gararini. ⁸ Evaroni tarimana ema nanu na edairini tarimana tu ilaila mōgo. Ĝia

tata ġeri ġauvei ilailari ai Barau na voiri bevinirini. ⁹ Ġai tu Barau ġesi ġāgauvei-sebonani tarimama, a ġomi tu Barau ġena vamoka; ġomi maki Barau ġena numa.

Barau ġena ġauvei tu numa ragaragana kavana

¹⁰ Barau na ġena namo e varevare-bara eviniguto ilailanai, au tu numa raga tarimagu namonai aiaġoto. Numa vaġa-ruġavaisina duġuna forena aragaiato (o kwakuri avaġa-ruġa ginikaurito), ma ta na tu iatanai numa eragaiani. Senaġi numa beġe ragaiani tarimari tata tu beġene venari, kamasi numa beġe ragaiani tu. ¹¹ Barau na Iesu Keriso tu numa vaġa-ruġavaisina duġuna forenai evaġa-iaġoato. Ma ta na numa vaġa-ruġavaisina duġuna boruna ta tu asi ma beragaiani veġata. ¹² Tarima tari na mai numa vaġa-ruġavaisina duġuna forena (o numa kwakuri) iatanai tu golo, silva o galasi foreri beġe ġauvei-iaġirini numa beġe ragani nai, a tarima tari na ġau, reġi o biri beġe ġauvei-iaġirini. ¹³ Ĝia tata ġeri ġauvei vetoġari tu Vereġauka ġena Kota baregoni vau bevaġa-foforirini. Korana mo ġauvei tu karava na bevaġa-foforiani ema karava na tarima tata ġeri ġauvei betovo-naġirini, moġeri ġauvei tu namori ba rakavari. ¹⁴ Bema tarima ta na mo numa vaġa-ruġavaisina duġuna forenai eragaiato numana tu karava na asi beġaraiani nai, ġia tu voina namona beġabiani. ¹⁵ Bema ġena numa karava na beġaraiani tarimana tu, ġena ġauvei mabarari tu beġe rekwa-rekwani, ġia ġereġana moġo bemaġurini. Senaġi ġia tu noġa moġo karava na beraga-maġurini.

Ġomi tu Barau ġena Rubu Veaġa

¹⁶ Ġomi asi ribami, ġomi tu Barau ġena Rubu Veaġa ema Barau Iaukana tu ġomi nuġami ai etanuni, ei? ¹⁷ Bema tarima ta na Barau ġena Rubu Veaġa bevaġa-rakavaiani nai, ġia maki Barau na bevaġa-rakava kwaikwaiani, korana Barau ġena Rubu tu veaġa, ema ġomi tu ġia ġena Rubu Veaġa.

Tarimarima asi boġono vaġa-veiaviri

¹⁸ Tarima ta ġena tuġamaġi na asi bene ġofaia. Bema tarima ta ġomi fakami ai etuġamaġini, ġia tu ma iaunegana mai tanobrai, ġia tu babo tarimanai bene iaġo, be bene iaunega. ¹⁹ Korana mai tanobara iaunegana Barau ġoiranai tu iaunega babona. Buka Veaġai ekirani kavana, ekirani, “Barau na iaunega tarimari tauġeri ġeri iaunega rakavari nuġari ai eġabi-taririni.” ²⁰ Ema Buka Veaġai maki ma ekirani, “Vereġauka ribana, iaunega tarimari ġeri tuġamaġi tu asi tauri, koriri moġo.”

²¹ Moġesi naima, tarima ta na tarimarima tu asi bene vaġa-veiaviri. Korana dagara mabarari tu ġomi ġemi. ²² Paulo e Apolos ema Petero; mai tanobara mabarana tu ġomi ġemi, maġuri e mase, maitoma ġefoforini

dagarari ema ġoirai vau beğe iaġomani dagarari; mabarari tu ġomi ġemi.
 23 A ġomi tu Keriso ġena, ema Keriso tu Barau ġena.

**Vereġauka tauġena na ġena vetuġunaġi tarimari
 ġeri maġuri evetau-ginikaurini**

4 1 Moġesi naima ġomi na ġai boġono tuġamaġima, ġai tu Keriso ġena vetuġunaġi-iaġovinina tarimama, ema Barau ġena vekuretoġa dagarari ġitaġauri tarimama. 2 Farefare ġeviniani bene ġita-ġauri ġetoni tarimana ġena biaguna ġena ura baregona, ġia tu ma vetuġa-maġikauna ġesi farefare bene nariri. 3 Au tu kamasi ġotoni? Au tu asi atuġamaġini, ġomi na au boġo vetau-ginikauguni o tarimarima ġeri Kota maġurinai beğe vetau-ginikauguni ba asiġina. Au tu tauġegu maki asi avevaġa-maoroni. 4 Au tauġegu avetuġamaġini, ġegu rakava ta asi atuġamaġi-doġariani. Senaġi asi akirani, au tu asi ġegu vei-rakava. Vereġauka na moġo au eġita-ginikauguni. 5 Moġesina naima Vereġauka roġosi bene iaġoma e ġena vevaġa-kota ġarona roġosi bene ġabia nuġanai, maitoma tu tarima ta asi boġono vetau-vinia. Vereġauka na mukuna furufuru ai vekuretoġa dagarari mabarari mamai betore-rosirini, ema tarimarima ġeri tuġamaġi loruri ġutunai ġetanu-vekuretoġani maki bevaġa-foforirini. Mo ġaro ai Barau na tata bevaġa-raġerini ġeri veiġa loriri ai.

6 Tarikakagu mabarami, maiġeri guruġa au tauġegu ema Apolos ġema bavaġa-vetovori, korana tu ġomi namo boġono doğari uranai. Be, ġai ġemana maiġa boġono ribaia, “Buka Veāgħai ġetoreato guruġana asi boġono vanaġia.” Monana tarima sebona ta moġo asi boġo vaġa-veiaviani e ta asi boġo kira-fitoġaiani. 7 A ġoi tu deikara na tarima baregomu ai etoremuto tarimarima mabarari fakari ai? Ĝoi ġemu dagara mabarari tu dia Barau na evinimuto? Bema ġoi na Barau ġenana odoġaririto nai tu, kara dainai ovekkorokuni, noġa dia Barau ġenana oġoitaġoato dagarana oveini?

8 Ġomi tu ġoura-vinirini dagarari na varau boġo vonuvonu-raġe. Ġomi tu varau boġo taġa-ġosi. Ĝai tu ġomi na boġo vanaġima, korana ġomi tu varau boġo kini, be ġoveġitagauni. (Ġomi tu noġa moġo Keriso varau bere iaġoma-ġenogħi kavana ġoveini). Au ġegu ura barana sebona, ġomi tu moġoni boġoro kini, be ġai maki ġomi ġesi bitara kini-sebona. (Korana boġono riba, Keriso ma beġenogħoi-iaġomani nai, ġai maki ġomi ġesi bita kinini). 9 Senaġi au atuġamaġini tu maiġesi: Barau na ġai apostolo tu gabi tarimamai etoremato, mai tanobbarai asi beğene ġita-leama e asi beğene iavima gabunai etoremato. Ĝai tu noġa tarima kotari, Kota na evaġa-moġonirini beğene vaġi-maseri etoni, benamo ġegħabirini, ġutuma-baragoirari ai ġevaġa-ruġa-rosirini, beğene ġitari vau beğene vaġiri ġetoni kavana. Ĝai maki Barau na mai tanobbara mabarana nuġanai etore-

rosimato, aneru e tarimarima ġoirari ai. ¹⁰ Ĝai tu babo Keriso ġaramanai bene, a Keriso nuğanai ġomi tu iaunega. Ĝai tu asi kokorema, a ġomi tu ma kokoremi. Gomi tu ġeguba-kaumini, a ĝai tu asi ġegubakaumani. ¹¹ Ĝai ġatanu-iaġomani mo toma tu ġavito-maseni e ġananu-maseni; dabuġa rakavari na ġavedabuġani; ġekwarimani; ema asi ġema tanutaġo numari. ¹² Ĝai tu tauġema ġimama na ġaġauveini. Tarima na ġekira-fitoġamani nai, ĝai na tu ġavaġa-namorini; ġevaġa-midigu midigumani e ġelai-lausilausimani, senaġi ġaruġa-gwaġigini moġo, voiri asi ġaveirini. ¹³ Ĝai arama tu ġevaġa-rakavarini, a ĝai na tu ġavaġa-guruġa ginikaurini. Ĝai tu tanobara ġena momo ai ġaiaġoto, e tanobara na eruġamani asi eġabi-raġemani beiāġoma mo toma.

¹⁴ Au na maiġeri mabarari atorerini tu, dia ġomi navaġa-maiakami ġana, senaġi ġomi tu au natugu, aura-vinimini tarimami, naima akiravara-toreġaumini. ¹⁵ Aba, Keriso nuğanai ġevaġa-ribamini e ġeġori-kaumini tarimari tu betaġu 10,000, senaġi tama tu asi vovoka ġomi fakami ai, sebona moġo. Korana Vari Namona ġenana au tu ġomi tamami ai aiaġoto Keriso Iesu nuğanai. ¹⁶ Moġesi naima au na ġomi alaunaġimini, au boġono tovotovogu. ¹⁷ Moġa lorinai maki au na Timoteo ġomi ġemi ai atuġu-iaġosiato. Ĝia Vereġauka nuğanai tu au natugu e auravini-rakavaiani, ema ġia tu Vereġauka ġena ġauwei evei-ġitakauani ma vetuġamaġikauna ġesi. Ĝia na au Keriso Iesu nuğanai aīġesi atanuni maġurina ma bekira-varamini, gabu e rubu mabarari ai avevaġa-riba iaġirini ilailari ai.

¹⁸ Gomi tari tu ġovekokorokuni, noġa moġo au ġomi ġemi ai tu asi baiāġosini noġa ġoveini. Gomi garimi aveini ġotonni. ¹⁹ Senaġi bema Vereġauka ġena ura nai tu, ġemi ai baiāġosi-ġarimoġini. Benamo au baiāġosini vauro, maniġeri tarima ġeri vekokoroku guruġari ema ġeri seġuka basi ribarini. ²⁰ Korana ainai Barau na ġena Basileia o veġitaġau evaġa-rugħaiani, monai tu dia guruġa korina ġesi moġo eforini. Asiġi. Barau ġena veġitaġau tu ma seġukana ġesi eforini. ²¹ Gomi na tu aīga ġoura-viniani? Au ġomi ġemi ai tu ma kwarigu ġesi bana iaġosi, ba veuravini ai ema manau ai, ei?

Veiġa rakavari Korinto ai

5 ¹ Ma aseġaġini, ġekirani, ġomi fakami ai mata-boraġa maġurina eġorani. Mai mata-boraġa maġurina ġomi fakami ai eġorani tu Barau asi ribari beseri fakari ai maki asi eġorani veiġana. Au ġekiraguni, tau ta na sinana raġetaġona eġabiani, benamo ġaraġonai evaġa-iaġoani, egena-viniani. ² Ma nuğanai ġomi tu ġovekokorokuni. Gomi tu nuğami taġi na beġere vonu, be moġesi eveini tarimana tu ġomi fakami na boġoro tuġu-veġitaia. ³ Aba, au tauġanigu ġomi vekaravami ai tu asiġina, senaġi iaukai au tu ġomi vekaravami ai maniġegu. Be mai veiġa eveiani tarimana tu au na varau

bavağ-a-maoroa, au tauğani ai ġomi ġesi maninai mani ġegu bara vağ-a-maoroa ilailanai. ⁴ Ģomi ġera Vereğauka Iesu Keriso aranai ġoraka-vegogoni, ema au iaukagu maki ġomi vekaravami ai nuğanai, ġera Vereğauka Iesu Keriso ġena seğukai, ⁵ ġomi na maniğesi eveini tarimana tu Satani boğono vinia, tauğanina bene vağ-a-rakavaia uranai bene. Moğesina boğono veia, be Iesu Vereğauka ġena ġenoğoi ġaronai ġia iaukana tu bene mağuri.

6 Ģomi ġoveiavini tu asi namo. Ģomi asi ribami farao evağ-a-tubuani muramurana misina na farao mabarana evağ-a-tubuani? ⁷ Moğesina naima farao evağ-a-tubuani muramurana guinena mabarana ġemina boğono tore-veğitaia, be ġomi tu beredi variğuna asi farao evağ-a-tubuani muramurana beredinai boğono iağō. Au ribagu, ġomi tu moğoni beredi variğuna, dia farao evağ-a-tubuani muramurana ġesi ġevel-sebonamito beredina. Korana Keriso tu moğoni ġita ġera mamoe natuna ginitağō ġana. Ĝia tu ġita urarai ginitağō ġana ġevağıato. ⁸ Moğā lorinai Rubu Veağ-a verekona bitana ġabi-gwağıgia, senağı dia farao evağ-a-tubuani muramurana guinena ġesi. Mai veığa tari ilailana tarima vağ-a-rakavari tuğamağiri e veığa rakavari tu farao evağ-a-tubuani muramurana kavana, be maiğeri maki bitana tore-veğitarı Rubu Veağ-a verekona bita ġabi-gwağıgiani nai. Ģita na Rubu Veağ-a verekona bita ġabi-gwağıgiani nai tu, dia farao evağ-a-tubuani muramurana ġesi ġevel-sebonaiani beredina ġesi. Moğā tauna tu, ma moğonira ġesi ema moğoni ai bitana ġabia.

9 Fefa tai au na ġomi atore-vinimoto nuğanai akiramito, mata-borağ-a tarimari ġesi tu asi boğono vekako. ¹⁰ Moğesi atore-vinimoto nai, au na tu dia ekalesia murikanai ġetanuni tarimari akirağırito, au iniğesi tu asi akirato, ġekima-rakaoni, o ġemata-ġaniğanini, o ġofağofa veığari ai ġeverarini, o kwaivakuku ġetoma-rakariğō vinirini tarimari ġerina tu boğono rakaveğita-moğovağı. Korana bema maiğeri tarima ġerina ġoveğita-moğovağı boğ toni nai tu, mai tanobara boğō iağuiani. ¹¹ Senağı toma au na atore-vinimini tu, akirani, deikara ekirani, ġia tu tarikaka veğabidadama nuğanai, senağı ġia tu ekimani o emata-ġaniğanini, o babarau etoma-rakariğō vinirini, o tarimarima ġeri mağuri ekirağı-rakava rakavarini, o niuniu tarimana, o ġofağofa veığari eveirini tarimana ġesi asi boğono vekako. Maiğesi tarimari ġesi tu asi maki boğono ġani-vegogo.

12-13 Au tu asi ġegu ġauvei ta ekalesia murikanai ġetanuni tarimari au na bavağ-a-maororini. Barau na vau bekota-vinirini. Senağı ġomi tu ma ġemi maoro ekalesia nuğanai ġetanuni tarimari boğō vağ-a-maororini. Buka Veağ-a ekirani ilailanai, “Vei-rakava tarimana ġomi fakami na boğono tore-veğitaia!”

Vekotavini ekalesia karomı ġesi

6 ¹ Bema ġomi ta ekalesia karomu ta ġesi ġoveğare-veğareni nai, kara dainai tu Barau asi ġekorana-iağiani Kota seğagi tarimari ġeri ai

oa samanianı, ġia beğene vevaġa-maoro ġana, a Barau ġena tarimarima veaġari ġeri ai mo meto tu asi ġoġabi-iaġoani vei-maorona, ei? ² Ĝomi asi ribami, tanobara maġurinai ġetanuni tarimari tu Barau ġena tarimarima na beġe vaġa-maororini? Karase nai ġomi na mai dagara misiri tu asi ilaila tauġemi na ġemi vegogo ai boġo vaġa-maororini? ³ Ĝomi asi ribami, ġita na tu aneru bita kota-vinirini? Bema moġesi bita veini nai tu, atuġamaġini, mai vanaqivanaġi tatanu-iaġiani maġurina dagarari maki bita vetau-ginikaurini riba. ⁴ Ĝoġitaiani, bema mai vanaqivanaġi tatanu-iaġiani maġurina dagarari ġita na bita vetau-ginikaurini, karase nai tu Barau asi ġekorana-iaġiani Kota tarimari ġeri ai ġoħaġoni, ġemi beğene vevaġa-maoro ġotoni. ⁵ Maiġesi akirani tu ġomi beğene maiakami ġana. Moġoni korikori, ġomi fakami ai iaunega tarimana sebona ta maki asīgħina ġinavaġi moġo, be ġia na tarikakana vekaravari ai mani meto misina asi bevaġa-maoroani, ei? ⁶ A ġomi tu ekalesia karona ta na karona ta eġori-kotaiani, ma tauri ruarua tu ġeiaġoni, Iesu asi ġevaġa-moġoniani tarimari ġoirari ai ġea ruġa-tarini, ġekota ġana.

⁷Moġoni, ġomi tauġemi moġo vekaravami ai ġoġeġori-kotani tauna korikori tu, ġomi ġemi veġabidadama maġurina na tu moġoni boġo keto-korikori. Karase nai tarikakami tari na ġevaġa-rakavamini nai tu, asi moġo ġoġabi-raġerini? Kara dainai ġoħaġofai ġemi farefare ġeverarimi ġetoni nai tu, asi moġo ġoġabi-raġerini, ei? ⁸ A ġomi tu tarikakami ġesi tauġemi moġo ġoħaġofai ġoġeverarini e ġoġevaġa-rakavani.

⁹ Ĝomi asi ribami, veiġa iobukaiobukari asi ġeveini tarimari na Barau ġena Basileia tu asi beġe ġaunaiani. Tauġemi nuġami na asi beğene ġofami. Korana tu ġekimani tarimari, kwaivakuku ġetoma-rakariġorini tarimari, veġura-vanaġi tarimari, tau tu tau karori ġesi ġekimani, ema ġegiġiraġeni tauġeri karori ġesi maiaka veiġari beğene vei ġetoni tarimari, ¹⁰ ġeħelmani tarimari, ġemata-ġaniġanini tarimari, niuniu tarimari, ġoħaġofa veiġari ai ġeġeverarini tarimari, ema tarimarima ġeri maġuri ġekiraġi-rakava rakavarini tarimari na Barau ġena Basileia tu asi beġe ġaunaiani. ¹¹ Ma ġomi kotari guinenai tu moġesi ġoġeito-ġoi tarimami. Senaġi ġomi tu ġita ġera Barau Iaukana na Iesu Vereġauka aranai varau eġuriġimoto, evaġa-veaġamito, ema asi ġemi vei-rakava etato.

Ĝita tauġanira tu Iauka Veaġa ġena tanu numana

¹² Ta bekirani, “Dagara mabarari au ġegu ai tu asi taravatu,” betoni. Ĝomaoroni, senaġi dia mo dagara mabarari ġerina ġomi namo boġo doğarini. Dagara mabarari au ġegu ai tu asi taravatu, senaġi asi namo au dagara ta na beġori-kauguni, benamo ġena tuġu-rakaorakao tarimanai baiāġoni. ¹³ Ma ta bekirani, “Ganiġani tu sināġe ai bene tanu ġana e sināġe tu ġaniġani ġana.” Mai tu moġoni! Senaġi ġaniġani e sināġe tu

Barau na tauri ruarua bevaḡa-rakavarini. Ġita tauḡanira Barau na eveiato tu dia tarimarima na bitana kima-iaḡia ġana. Asiḡina. Barau na tauḡani tu Vereḡauka ġena eveiato, ma Vereḡauka maki tauḡani ġena Vere.

¹⁴ Barau na Vereḡauka mase na evaḡa-variḡisi ġenoḡoīato, ema ġita maki mase na bevaḡa-variḡisi ġenoḡoirani, Barau tauḡena ġena seğuka na.

¹⁵ Ġomi asi ribami, tata tauḡanimi tu Keriso tauḡanina koturikoturi, ei? Ma Keriso tauḡanina koturikoturi moġeri tu naḡabiri, be mata-boraḡa tarimari tauḡaniri ai navaḡa-iaḡori? Asiḡina ġinavaḡi! ¹⁶ Ba ġomi tu asi ribami, mata-boraḡa vavinena ġesi evekafani tarimana tu mo mata-boraḡa vavinena ġesi sebonai ġeiaḡoni? Korana Buka Veāga nuḡanai Barau ekirato, “Mo tarima ruarua tu tauḡani sebonai moġo beġe iaḡoni.” ¹⁷ Senaḡi Vereḡauka ġenai bekafakauni tarimana tu Vereḡauka ġesi iauka sebonai beġe iaḡoni. ¹⁸ Mata-boraḡa maġurina ġenana boġono raka-veḡita. Veīga rakava mabarari tarimarima na ġeveirini tu tauḡani murikana moġo rakavana, senaḡi ekimani tarimana tu tauḡena tauḡanina nuḡanai evei-rakava viniani. ¹⁹ Ba ġomi tu asi ribami, ġomi tauḡanimi tu Iauka Veāga ġena Rubu Veāga, ma Iauka Veāga tu ġomi tauḡanimi nuḡanai etanuni, ei? Mani Iauka Veāga tu Barau na evinimito, moġa lorinai ġomi tu dia tauḡemi ġemi, senaḡi ġomi tu Barau ġena. ²⁰ Ġomi tu Barau na voimi varau eveirito, evoi-ġenoḡoīmito, be tauḡanimi tu Barau ġena. Moġa lorinai tauḡanimi na Barau boġono vaḡa-raġea.

Veḡaraḡo guruġari

7 ¹ Maitoma tu ġemi fefai au ġotore-viniguto guruġari ma navaḡa-voiri. Tau ta asi eveḡaraḡoni tu namo. ² Senaḡi kima veiġana egorani lorinai, namona tu tau tata tauġeri ġaraḡori sebori sebori beġene ġaraḡo, e vavine tata maki tauġeri ġaraḡori sebori sebori beġene ġaraḡo. ³ Tau tauḡanina tu ġaraḡona ġena, be tauḡanina ġaraḡona ġenai asi bene koua, a ġaraḡona ġena ura bene veiri. Vavine maki moġesi, tauḡanina tu ġaraḡona ġena, be tauḡanina ġaraḡona ġenai tu asi bene kou-ġaua, a ġaraḡona ġena ura bene veiri. ⁴ Veḡaraḡo vavinena tu asi ġena maoro ġia tauġena tauḡanina ġenai, a ġaraḡona tauna moġo ma ġena maoro ġia tauḡanina ġenai. Veḡaraḡo tauna maki moġesina, ġia tu asi ġena maoro ġia tauġena tauḡanina ġenai, a ġaraḡona vavinena moġo ma ġena maoro ġia tauḡanina ġenai. ⁵ Goveḡaraḡoto tarimami tu ġaraḡomi ġeri ai tauḡanimi asi boġono kouri. Senaḡi taumi ruarua nuġa sebonai boġo kirani, ġoġaniveaġa e ġoġauġau boġo toni, moġa uranai vauro mo negai boġono tanu-faka. Senaḡi moġa bekorini murinai tu, ma boġono gena-vegogo maia. Moġesi boġono vei, be Satani na asi ġovevaġa-gwaġiġi-iaġiani gabunai asi bene riba-ġanimi. ⁶ Maiġesi agurugani tu, ġomi navaḡa-kavami ġana moġo, dia taravatu atoreani, akirani, boġono veiā veġata atoni. ⁷ Korana au ġegu ura baregonà ġomi tau mabarami tu au kavana boġoro vei, asi boġoro

veğarağō. Senağī Barau na tau tata varevare eviniato, tau ta ġena varevare tu bene veğarağō, ma ta ġena tu asi bene veğarağō.

⁸ Au na asi ġarağori tarimari ema ġarağori ġemaseto tarimari tu akirarini: Ğia tu gora, asi beğene veğarağō, beğene tanu moğō au kavana. ⁹ Senağī bema ġia asi ilaila beğe vevağā-gwağıgini nai tu, benamo beğene veğarağō. Korana beğe veğarağoni tu namo, a asi namo kima veığarı nuğarı ai karava noğā beğene ġara.

¹⁰ A Veğarağō tarimami tu mai taravatu avinimini. Senağī mai tu asi au ġegu taravatu. Asığina. Mai tu Iesu Vereğauka ġena taravatu ġomi ġemi: Veğarağō vavinena na ġarağona asığina ġinavağī bene dobi-kwanea.

¹¹ Senağī irau ġarağona bedobi-kwaneani nai tu, bene tanu-gora moğō, a asığina tu, ġarağona ġesi ma beğene veğarağō-ġenogōi. Ema veğarağō tauna na maki ġarağona asığina ġinavağī bene dobi-kwanea.

¹² Tarima kotari ġeri ai tu nakira, -mai tu au moğō ġegu guruğā dia Vereğauka ġena guruğā, -bema veğabidadama nuğanai tarikaka ta ġarağona vavinena tu Iesu asi evağā-moğoniani vavinena, senağī ġena ura ġarağona tauna ġesi beğene tanu-vegogo nai, mo tau na ġarağona vavinena asi bene dobi-kwanea. ¹³ Ema bema vavine ta ġarağona na Iesu tu asi evağā-moğoniani, senağī eurani ġarağona vavinena ġesi beğene tanu-vegogo, mo vavine na ġarağona asi bene dobi-kwanea. ¹⁴ Korana Iesu asi evağā-moğoniani tauna tu ġarağona vavinena ġenana moğō veiareva etanuni, ema Iesu asi evağā-moğoniani vavinena tu ġarağona tauna ġenana moğō veiareva etanuni. Bema asığina nai tu, toma ġomi natumi Barau góiranai tu asi veiareva, senağī ġia toma tu veağā. ¹⁵ Senağī bema Iesu asi evağā-moğoniani tauna o vavinena ġarağona ġenana bedobini nai tu, namo bene dobi, bene raka. Mo Iesu evağā-moğoniani tauna o vavinena mai dabarai tu befakani, meto ta asi beğwaiani. Barau na ġomi ekeamito maino ai boğono tanu. ¹⁶ Gói veğabidadama vavinemu tu kamasi ġoi oribani, ġoi na ġarağomu vei-rakava nuğana na bovağā-mağuriani? O ġoi veğabidadama taumu tu kamasi ġoi oribani, ġoi na ġarağomu vei-rakava nuğana na bovağā-mağuriani?

Barau na ekeamito ilailanai boğono tanu

¹⁷ Ğomi tata Iesu Vereğauka na evinimoto ilailari ai ema Barau na tata ekeamito ilailari ai moğō boğono tanu. Au na tu mai taravatau misina ekalesia mabarari avağā-ribarini. ¹⁸ Bema tau ta tauğanina kefina ġelama-vağiatō murinai vau, Barau na ekeaiato nai tu, kefina asi ma bene inu-ġaua, benamo ġelamaiato fauna bene kure-toğaiā. Ema bema tau tauğanina kefina roğosi beğene lama-vağia nuğanai, Barau na ekeaiani nai tu, kefina asi beğene lama-vağia maia. ¹⁹ Korana tu kefi-lamavağī tu asi anina ta, ema kefi asi lamavağī maki asi anina ta. Dagara baregonu tu Barau ġena taravatau guruğari boğabi-gitaririni.

²⁰Tarimarima mabarari aīgesina ġetanuto-ġoi nuğanai, Barau na ekearito, mōgesi mōgo beğene tanu. ²¹Goi Barau na ekeamuto neganai, ġoi tu tuğu-rakaorakao tarimamu asi voimu otanuto-ġoi, ei? Asi ġena rakava, namo mōgo. Mōga tuğamaġi vekwaraġina asi bono vei, senaġi mani tuğu-rakaorakao maġurina beğe tuğu-vägimuni nai tu, bono ġabirägea. ²²Korana tarima ta rōgo tuğu-rakaorakao tarimana nuğanai, Barau na ekeaiato Vereġauka ġesi beğene sebona, ġia tu varau fakai etanuni, korana ġia tu Vereġauka ġena tarima. Aba, tauğani ai ġia tu rōgo tuğu-rakaorakao tarimana senaġi. Mōga ilailanai, asi tuğu-rakaorakao tarimana o fakai etanuni tarimana Barau na ekeaiani tu Vereġauka ġena tuğu-rakaorakao tarimana. ²³Gomi tu Barau na voimi varau eveito, evoi-ġenogoimoto. Be tarimarima ġeri tuğu-rakaorakao tarimami ai asi boġono iaġo.

²⁴Tarikakagu mabarami, ġita tata aīgesi tatanuto-ġoi nuğanai, Barau na ekearato, bena mōgesi mōgo Barau ġesi bitana tanu.

Sisiba guruġari gora ema vabu ġeri ai

²⁵Ma rōgo si beğene veğaraġo ġuiatori e futuari ġeri taravatu ta Vereġauka na au tu asi eviniguto. Senaġi au ġegu tuğamaġi ai aġitaiani guruġana nakiraġia, korana au tu Vereġauka ġena vevetuġaġwai mōgo etoreguto, guruġa mōgoniri mōgo bana kiraġiri ġana. ²⁶Mai nega rakavari maiġeri meto baregori ġeġorani dainai, au atuğamaġini, tau tu toma ġotanuni kavana mōgo boġono tanu-iaġo. ²⁷Goi oveğaraġoto taumu tu, ġaraġomu dobi-kwanena tuğamaġina asi bono vei. A asi ġaraġomu meromu tu, ġuiato asi bono vetau, ta noğaraġoa uranai. ²⁸Senaġi bema ġoi boa veğaraġoni maki namo, ġoi na vei-rakava ta asi boveiani. Ma ġuiato beveğaraġoni maki namo, ġia na vei-rakava ta asi beveiani. Senaġi beğe veğaraġoni tarimari tu ġeri maġuri nuğanai meto vovoka beğe doğaririni. Ma au na tu mo meto ġerina navaġa-maġurimi atoni.

²⁹Tarikakagu mabarami, au na kara akiraġiani tauna tu iniġa: Nega tu bekubi-rakava. Be, maitoma na besinaia beiaġoni tu, veğaraġo tauri tu asi ġaraġori noġa beğene tanu. ³⁰Ema ġetaġini tarimari noġa mōgo asi ġetaġini tarimari kavana beğene tanu, e ġeverereni tarimari noġa mōgo asi ġeverereni tarimari, e farefare ġevojni tarimari tu farefare ta asi ġeġaunaiani tarimari noġa mōgo, ³¹ema tarima na mai tanobara dagarari ġegauvei-iaġirini nai, mōgeri dagara tu asi beğene ġabiri dagara baregori ġia ġeri maġuri nuġari ai. Korana mai tanobara vetoġana korikori tu varau ekori-iaġoni.

³²Au asi aurani, mai tanobara dagarari na ġemi tuğamaġi beğene vaġa-vonuri. Asi eveğaraġoto tarimana tu Vereġauka ġena dagara etuğamaġi-ġutumarini, aīgesi Vereġauka iauna bevaġa-namoani etoni. ³³Veġaraġo tauna tu mai tanobara dagarari etuğamaġi-ġutumarini, aīgesi

ḡaraḡona iauna bevaḡa-iakuani etoni. ³⁴Moḡesina naima ġia tu egabi-daḡadaḡani, tavi ta tavi ta na ġeinuani. Veḡaraḡo vavinena ema asi kota maki ekima-karato ġuiatona tu ma ġeri irau. Asi ġaraḡona vavinena tu Vereḡauka ġena dagara betuḡamaġi-ġutumarini. Ġia ġena ura tu tauḡanina ema iaukana beğene veaḡa Vereḡauka ġena. Senaġi veḡaraḡo vavinena tu tanobara dagarari betuḡamaġi-ġutumarini, aiġesi ġaraḡona iauna bevaḡa-iakuani etoni.

³⁵Mai tu ġomi bana vaḡa-kavami ġana maiġeri akiraġirini, dia ġomi akirakira-ġaumini. Senaġi mai tu au ġegu ura ġomi boġono tanu-ginikau moġo, e kara ta na asi bene koukou-ġaumi Vereḡauka vetuġunaġina bogō iaġo-vinini nai.

³⁶Bema tau ta etuḡamaġini, kirakauna ġuiatona, asi kota maki ekima-karato ġuiatona, ġenai ġena veiġa tu asi roroġoto, ema ġena ura kirakauna ġenai ebarego-lelevaġini, ma eġitaiani asi ilaila bevevaḡa-gwaġiġini nai tu, tauri ruarua beğene veḡaraḡo ġena ura lorinai. Mo tu vei-rakava asi beveini. ³⁷Senaġi bema tarima ta nuġana evaḡa-gwaġiġiani, ma dagara ta na nuġana asi maki evaḡa-ġariġariani, e tauġena tauġanina ġena ura etuḡamaġi-fitoġaiani, e tauġena nuġanai ekirato kirakauna, asi kota maki ekimato ġuiatona, tu asi beġaraġoani, tarimana maki namo. Ġia na maki veiġa namona beveiani. ³⁸Moḡesina naima tarima ta na kirakauna, asi kota maki ekima-karato ġuiatona, beġaraġoani tu, veiġa namona beveiani; senaġi kirakauna asi beġaraġoani tarimana na tu, veiġa namo lelevaġina beveiani.

³⁹Veḡaraḡo vavinena ġaraġona roġo maġuri etanuni nai, ġia tu veġaraġo taravatuna na eġabiani, be ġaraġona ġesi moġo beğene tanu-vanaġi vanaġi. Ġia tu ġaraġona bemaseni, monai vauro ġia befakani. Be ġia beurani, tau ta ġesi ma ġeveġaraġo betoni nai, beğene veġaraġo asi taravatuna. Senaġi Vereḡauka evaḡa-moġoniani tauna moġo bene ġaraġoa. ⁴⁰Senaġi au ġegu tuġamaġi ai aġitaiani, ġia moġesi gora moġo betanuni asi ġaraġona nai tu beiaku-lelevaġini. Ema au aribani, au na maki Barau Iaukana aġabiato.

Kwaivakuku ġevarevare-vinirini bureġari bitana ġaniri ba asiġina?

8 ¹Mai tu kwaivakuku ġevarevare-vinirini bureġari guruġari ma aveini. Ġomi kotari ġokirani, “Gita mabarara tu ma ġera riba.” Oba, mai tu moġoni. Senaġi ġita ġera riba na tu vekokoroku evaḡa-ġorai, a veuravini na tu tarimarma evaḡa-kokoreani. ²Bema tarima ta etuḡamaġini, ġia na dagara ta eribaiato, mai tarima na kara bere ribaia dagarana korikorina tu roġosi roġo bere ribaia. ³Senaġi Barau eura-viniani tarimana tu, Barau ma ribana ġia.

⁴Moġa lorinai kwaivakuku ġevarevare-vinirini bureġari ġeri ai, au ġegu guruġa tu maiġa: Ġita ribara, mai tanobara nuġanai kwaivakuku tu

asi dagara ta e asi aniri. Ema Barau tu sebona kwariğutu moğō, ma ta tu asığina maia. ⁵Aba, mai ġekira-baraurini dagarari ġetanuni gubai o mai tanobarai, korana initoma maiğeri barau e vere tu asisebo, ⁶senağı ġita ġerai tu, Tamara Barau tu sebona kwariğutu moğō, dagara mabarari tu ġia na evaġa-ġorarito, ema ġita maki ġia ġena tatanuni. Ema Vereġauka Iesu Keriso maki sebona kwariğutu moğō, ġia ġenana dagara mabarari ġeġorato, ema ġita maki ġia na maġuri evinirani nai, tamaġuri-tanuni.

⁷Senağı tarimarima mabarari maiġa tu asi ġeribaiani. Korana tarima kotari tu kwaivakuku ġemarana-iağirito, be maitoma maki bureġa ġeġanirini nai, ġia tu roġo ġetuġa-maġini, mo bureġa tu kwaivakuku ġevarevare-vinirito bureġari. Moğā lorinai moğesi bureġari ġeġanirini nai, ġenuġa-vekwaraqini, ġetuġamaġini, veiġa rakavana ġeveiani.

⁸ġita dia ġaniġani na Barau sevina ġana beġabi-kavirani. Bema asi bita ġaniani nai tu, Barau ġoiranai rakava kwaikwai tarimara? Asığina! O bema bita ġaniani nai tu, Barau ġoiranai tarimarima namora? Asığina! ⁹Senağı boġono ġita-ginikaua, mo veiġa ġomi na maki boġo veiani riba, maninana ġeri veġabidadama moiramoira tarimari boġo vaġa-vedaġa-raġerini. ¹⁰Korana bema nuġa moira tarimana na ġoi ma ġemu riba mai gabu ai beġitamuni, kwaivakuku rubunai oġaniġanini nai, ġia tu bolaunaġiani noġa, be beiaġoni, kwaivakuku ġevarevare-vinirito bureġari bea ġanirini. ¹¹Benamo mo veġabidadama moiramoira tarimana, mo tu ġoi tarikakamu veġabidadama nuġanai, ema Keriso tu ġia maki uranai emaseto, senağı ġoi ġemu riba dainai mo tarima tu berekwa-rekwani. ¹²Moğesina naima, mai maġuri ai tarikakamu bovei-rakava viniani, benamo ġia nuġa moira moğā bovaġa-rakavaiani nai, ġoi tu Keriso bovei-rakava viniani. ¹³Moğā lorinai, bema au na kwaivakuku ġevarevare-vinirini bureġana ta baġaniani nuġanai, au tarikakagu ta rakava beveini tu, au bureġa asi ma baġani-ġenoġoini. Moğesi aveini anina tu, tarikakagu ta bavaġa-vedaġa-raġeani, benamo rakava beveini ġesi.

Apostolo tarimari ġeri ġauvei voina ema ġeri maoro

9 ¹Au tu fakai atanuni tarimagu, dagara ta na asi ebarubaruguni.

Au tu apostolo, ema ġita ġera Vereġauka Iesu maki aġitaiato. Ġomi tu au ġegu ġauvei Vereġauka nuġanai ġwaġwari. ²Bema tarima boruri ġoirari ai au tu dia apostolo tarimagu, moğā tu asi kara ta, korana ġomi ma ribami, au tu apostolo. Ema ġomi mani ġemi tu vetoġa ta, au ġegu apostolo ġauveina vaġa-moġonina ġana, korana Vereġauka ġoġabi-raġeato nai.

³Au ġeriba-korikorigu ġetonu, ġedanagħiguni nai, au na tu maiġesi avaġa-veserini: ⁴Ba ġai apostolo tu asi ġema maoro, ġama ġaniġani e niuniu dagarari baġa doğarini, ei? ⁵Ba ġai apostolo tu asi ġema maoro,

ekalesia vavineri bağā ġarağorini, benamo bağā ġori-rakao rakaorini
ġema iaġoiaġo ai, apostolo kotari, e Vereġauka tarina merori, e Kefas,
(mai tu Petero), ġeveini kavana, ei? ⁶Ba mai tu au ema Banabas moġo
tauma ruarua tauġema ġema ġauvei ġenana ġema-ġama bağana ġoitaġo?
⁷Kamara vetari tarimana tu tauġena ġena kokore ai eveġubuto-ġoi vetari
ġauveina eveiato-ġoi nuġanai tu, ei? Ma deikara na vine tavoġana tu
eveiato moġo, ma vine ġeġwato nai tu, ġwaġwari asi eġanirito, ei? Ma dei
tu mamoe serina enarito moġo, a ġia ġerina lata tu asi eġabito, eniuto, ei?

⁸Ġomi ġotuġamaġini, mai tu tarimarima moġo ġeri tuġamaġi
guruġari akiragirini, a Barau ġena taravatu maiġesi tu asi ekirani
ġotoni, ei? ⁹Mose ġena taravatu nuġanai tu iniġesi ekirani, “Boromakau
muruna dagara ta na asi bono kou-ġaua, widi momori nekokiri uranai
efanafana-taririni neganai.” Ġomi ġotuġamaġini, Barau na boromakau
tu etuġamaġi-baregorini naima moġesi eguruġato? Asiġina! ¹⁰Barau na
mai tu ġita etuġamaġirato nai maiġesi eguruġato. Moġoni, Barau na mai
guruġa tu ġita urarai ekiraġiato. Korana Barau eurato tu, tano efokaiani
tarimana e widi tauri ekwari-vaġirini tarimana, tauri ruarua ġeġauvei-
iaġiani dagarana ġenana eiaġomani ġaniġanina ġia maki beġene ġani.
¹¹Ġomi fakami ai iauka dagarari namori ġavaroto. Ma ġomi ġemina,
ġai tauġanima vaġa-kavari ġana, farefare tu asi veġata bağana ġabi, ei?
¹²Bema ġomi na apostolo kotari ġovaġa-kavarini tauġanina vaġa-kavari
farefareri e moniri ai, au atuġamaġini, ġai ma ġema maoro ġomi ġemi na
farefare e moni barego lelevaġi bağara doġari.

Senaġi ġai mo maoro moġa tu asi ġaġauvei-iaġiato. A ġai tu ġavito-
maseto e ġananu-maseto moġo, korana asi ġaurato, Keriso varina namona
bene raga-rovorovo dabarana bağana koukou-ġaua. ¹³Ġomi asi ribami,
Rubu Veāġai veaġa dagarari ġeġauvei-iaġirini tarimari tu Rubu Veāġa
na ġari ġaniġani ġeġabirini? Ema fata veaġanai ġeġauveini tarimari tu,
fata veaġanai varevare dagarari ġeġauvei-iaġirini kwari ġari ġeġabirini.
¹⁴Moġa ilailanai, Vereġauka na taravatu etoreato, ekirato, deikara Vari
Namona beġe ġobata-iaġiani tarimari tu, Vari Namona ġevari-fiuani
voina beġene ġabia veġata.

¹⁵Senaġi au Vereġauka na mai maoro eviniguto, maiġa tu asi aġauvei-
iaġiani. Ema au na maiġeri guruġa atore-vinimini tu akirani, maiġeri
veiġa au ġegu ai boġono veiri atoni? Asiġina! Initoma maki au tu
maiġesi moġo bana tanu mo bana mase tu namo ved Aurea, ġegu ġauvei
voina ġomi ġemi ai asiġina ġinavaġi bana vetau. Maiġesi atanuni tu
aiakuni e avekkorokuni, ma asi aurani au ġegu vekkoroku tu guruġa
koriri moġo benesi. ¹⁶A Vari Namona baġobata-iaġiani nai, au tu asi
bavekkorokuni, korana Vereġauka ekirato, bana vari-fiuva veġata etato.
Bema Vari Namona asi bavari-fiuani nai, au tu vetuġagu kekei, asi ġegu
namo ta moġo. ¹⁷Bema au nuġagu siga moġo baurani, mai ġauvei naveia

veḡata batoni nai tu, ma voigu. Senaḡi bema dia au ḡegu urai aveiani, moḡa anina tu, Barau na eviniguto ḡauveina, naima aḡauvei-iaḡiani.

¹⁸ Be, moḡesina nai, au voigu tu kara baḡabiani? Maiḡa moḡo: Mo tu Vari Namona avari-fiuani nai tu, bavarifiu-kavaianasi voina. Au tu ma ḡegu maoro ḡegu-ḡagu bana ḡabia, senaḡi ḡegu maoro tu asi aḡauvei-iaḡiani.

Paulo tu tarimarima mabarari ḡeri vetuḡunaḡi tarimanai eiaḡoto

¹⁹ Aba, au fakai atanuni tarimagu, dia tarima ta ḡena tuḡu-rakaorakao tarimagu, senaḡi au tauḡegu moḡo tarima mabarari ḡeri vetuḡunaḡi tarimagu ai avevaḡa-iaḡoto. Korana mai maḡuri ai tu tarima ḡutuma baḡabi-iaḡomarini Keriso ḡenai. ²⁰ Iuda tarimari ḡesi ḡatanuni tu, Iuda tarimagu ai aiaḡoni, korana Iuda tarimari bana ḡabi-iaḡori Keriso ḡenai uranai. Au tauḡegu tu dia Mose ḡena taravatu gaburenai atanuni, senaḡi taravatu gaburenai ḡetanuni tarimari ḡesi ḡatanuni tu, au maki taravatu gaburenai atanuni, korana taravatu gaburenai ḡetanuni tarimari bana ḡabi-iaḡori Keriso ḡenai uranai. ²¹ A asi ḡeri taravatu tarimari ḡesi ḡatanuni tu, ḡia kavana dia taravatu gaburenai atanuni. Moḡa anina tu, au Barau ḡena taravatu ḡenana aveḡitato? Asiḡina! Au monai tu Keriso ḡena taravatau gaburenai atanuni. Moḡesi aveini korana tu, asi ḡeri taravatu tarimari Keriso ḡenai bana ḡabi-iaḡori uranai.

²² Veḡabidadamai moiramoira tarimari ḡesi ḡatanuni tu, ḡia kavana atanuni. Veḡabidadamai moiramoira atanuni korana tu, veḡabidadamai moiramoira tarimari Keriso ḡenai bana ḡori-iaḡori uranai. Au tu tarimarima mabarari ḡeri maḡuri irauirauri atovotovorini, bera ḡia ḡesi ḡatanu-sebona sebonani. Korana aurani, dabara irauirauri mabarari bana ḡauvei-iaḡiri, be moḡeri na tarima kotari bana vaḡa-maḡuriri. ²³ Au maiḡesi aveini tu, Vari Namona bene raga-rovorovo ḡana. Korana aurani, Vari Namona ḡena namo ḡomi ḡesi bana ḡabi-vegogoa ḡana.

Raga-iruiru ai bono kokore

²⁴ Ġomi asi ribami, raga-iruiru ai tu raga-iruiru ai beḡe ruḡani tarimari mabarari beḡe raga-vaḡa-seboni, senaḡi tarima sebona na moḡo kokore voina beḡabiani? Ġomi maki moḡesi boḡono raga-gwada, be kokore voina boḡono ḡabia. ²⁵ Ġere nuḡanai ǵeraka-toḡani tarimari mabarari tu tauḡeri ǵerovina-ginikauni tereinini ai. Ḡia moḡesina ǵeveini tu, dia betanu-vanaḡi vanaḡini koronana beḡene ḡabia uranai. Senaḡi ǵita betanu-vanaḡi vanaḡini koronana bitana ḡabia uranai taraga-iruiruni. ²⁶ Moḡesi naima, au tu eraga-taḡuitaḡuini tarimana kavana asi aragani. Senaḡi au tu voigu bana ḡabia uranai araga-gwadani. Ema au vefaisi ai evefaisi-ginikauni tarimana kavana aveini, ḡegu faisi iavara korinai moḡo asi etubuni. ²⁷ Asiḡina, au tauḡanigu tu afaisiani, au ḡegu tuḡu-rakaorakao dagaranai avaḡa-iaḡoani, ḡena ura rakavari asi aveini.

Korana asi namo, tarima kotari aḡobata-vinirini, senaḡi au tauḡegu na voigu ḡoirai asi baḡabiani.

Isaraela ḡerina bisini matakani

10

¹Tarikakagu mabarami, au aurani, ḡita tubura ḡeri ai kara eḡorato moḡa asi boḡono tuḡarekwaia. ḡita tubura tu, Barau na magube etuḡuato dabara bene kira-varari ḡana, moḡa gaburenai ḡerakato, ema ḡia tu Davara Kakakakana nuḡana na ḡeraka-vanaḡito. ²Ģia mabarari tu magube ai ema daḡaru-barā nuḡanai Barau na ebabatisorito, ma Mose ġena tarimarimai ġeiaġoto. ³Ģia mabarari iauka ġaniġanina sebona ġeġaniato. ⁴Ema mabarari iauka nanuna sebona ġeniuato. Korana ḡia tu iauka forena, ḡia muriri na erakato forena, ġenana nanu ġeniuto. Mo fore moḡa tu Keriso. ⁵Senaḡi Barau nuḡana tu asi eiakuto ḡutuma ḡeri ai, moḡesi nai tano fakanai tauḡaniri ġemase-fitari fitarito.

⁶Maiġeri dagara ġeġorato tu, ḡita matara vaġa-kaniri ḡana. Be ḡita na moġeri bisini ġitari, benamo ḡita dagara rakavari asi bitana mata-ġaniġani iaġiri, ḡia ġemata-ġaniġanito kavana. ⁷Ema kwaivakuku asi bisini toma-rakariġo viniri, ḡia kotari ġeveito kavana. Buka Veaġai ekirani kavana, “Tarimarima ġetanu-tarito, ma ġeġani-verekoto, moḡa murinai tu ġevarīgħisito, ġeġereto e ġebarato, (mata-boraġai ġedau-toġato).” ⁸Ema ḡita maki asi bisini kima e mataboraġa-taġuitaġui, korana ḡia kotari tano fakanai ġekimato e ġemata-boraġato nai tu, tarimarima mabarari 23,000 veġata ġemaseto. ⁹Vereġauka ḡita na asi bisini tovo-naġia, korana ḡia kotari na ġetovo-naġiato tarimari tu, mota na ġekafurito, benamo ġemaseto. ¹⁰Asi bisini guruġa-vemuriġo, korana ḡia kotari ġeguruġa-vemuriġoito nai tu, mase aneruna na evaġi-mase maserito.

¹¹Maiġeri veiġa ġeġorato anina tu, ḡita na bisini ġitari, benamo matara beġene kani uranai, ḡita maitoma tatanuni tarimara ḡerai. Korana ini horai mai tanobara tu magonai varau beraġasi. ¹²Moġesi naima, bema ġomi ġotuġamaġini, ġemi veġabidadamai ġoruġa-gitarini ġotonu nai tu, lorimi boġono vetore, boġo ketoni ġesi. ¹³Mani veribaġani ġoġoitaġorini tu, dia veribaġani boruri. Asiġi. Mani tu tarima tata ḡeri ai vanaqivanaġi eġorani dagarari. Barau tu veteġuġamaġikau Barauna, be beġitamuni, asi bovaġa-darereani veribaġanina tu ġemu ai asi bevaġa-foforiani. A ġoi veribaġani boraka-ġoitaġoni nai, Barau na tu ġemu raga-maġuri dabarana ta maki betore-rosiani, korana mo veribaġani nuḡanai bono ruġa-gwaġiġi ḡana.

Barau e iauka rakavari asi boġono korana-iaġi sebonari

¹⁴Moġa lorinai, tarikakagu, kwaivakuku toma-rakariġo viniri ḡerina boġono veġita-moġovaġi. ¹⁵Au na tu iaunega tarimami avaġa-

guruğamini, be tauğemi na au kara akirağirini maiğeri boğono tuğamağı-ginikauri. ¹⁶Anibou tağaniani neganai, vevağa-namo kapusina tağabiani, ma Barau tavağ-a-namoani, benamo taniuani. Mo tu Keriso rarana mabarara na taniu-sebonaiani, Keriso rarana ġesi ġia ema ġita tasebonani, ene? Ema beredi tatavi-kiraiani nai maki, mabarara Keriso tauğanina tağani-vegogoani, Keriso tauğanina ġesi ġia ema ġita tasebonani, ene? ¹⁷Gita tu vovoka, senaġi mabarara beredi sebonai ema tauğani sebonai taiaġoni. Tauna korikori, ġita tu mo beredi sebona moġo tağani-vegogoani.

¹⁸Isarea tarimari situğamagi-iaġori. Ginitaġo dagarari fata veaġanai ġegaburito-ġoi, kwari ġeġanirito-ġoi tu, mo fata veaġana ġesi sebonai ġeiaġoto-ġoi. ¹⁹Au na mai guruğ-a akirağirini tauri tu kara? Au akirani, kwaivakuku ġevarevare-vinirini dagarari tu ma aniri atoni ba? O kwaivakuku tu dagara korikorina atoni ba? ²⁰Asiġi. Au tu iniġesi akirani: Barau asi ribari beseri ginitaġo dagarari ġevinini tu, iauka rakavari ġevarevare-vinirini, a dia Barau ġevarevare-viniani. Moġesi nai au tu asi aurani, ġomi iauka rakavari ġesi sebonai boğono iaġo. ²¹Ġomi asiġina ġinavaġi Barau ġena kapusi e iauka rakavari ġeri kapusi boġo ġabi-vegogorini, benamo Barau ġena kapusi ai boġo niuni ema iauka rakavari ġeri kapusi ai maki boġo niuni. Asiġina. Ġomi asiġina ġinavaġi Barau ġena teibolo boġo ġaniġanini e vaġa-sebo iauka rakavari ġeri teibolo maki boġo ġaniġanini. ²²Ġita tu maiġesi sivei, be Barau sivaġa-uraia taton, ei? Be ġita ġera kokore tu Barau ġena kokore evanaġiato ba?

Vanaġivanaġi Barau bisini vaġa-raġea

²³Dagara mabarari tu asi taravaturi, senaġi dia dagara mabarari ġerina namo bita doğarini. Dagara mabarari tu asi taravaturi, senaġi dia dagara mabarari ġerina vevaġa-kava bita doğarini. ²⁴Tarima ta tauğena ġereġana ġena namo moġo asi bene vetaua, senaġi tarima tari ġeri namo beġene ġabia uranai bene ġauwei e bene tanu.

²⁵Bureġa ġevoivoi-iaġirini gabunai bureġa ġetorerini, moġeri tu boğono ġaniri, mo tu asi taravaturi. Asi boğono vedanaġi-rakaorakao, nuġami boġo tore-metorini garina. ²⁶Korana, Buka Veägai ekirani kavana, “Tanobara tu Barau ġena, ema tanobara nuġanai ġetanuni dagarari mabarari maki Barau ġena.”

²⁷Bema Iesu asi evaġa-moġoniani tarimana na ta beġori-iaġomuni ġena numai ġaniġani, benamo ġoi bourani noiaġo botoni nai, kara ġoirimu ai etore-taririni tu bono ġaniri moġo. Asi bono vedanaġi, nuġamu botore-metoani garina. ²⁸Senaġi bema tarima ta na bekiramuni, bekirani, “Mai tu kwaivakuku ġevarevare-viniato bureġana,” betoni, moġa vauro asi bono ġania. Korana mo bekira-varamu tarimana uranai e nuġana bevekwaragħiġi garina. ²⁹Au na nuġa mainai akirağirini tu, dia

ḡoi nuḡamu akiraḡiani, senaḡi mo bekira-varamuni tarimana nuḡana akiraḡiani.

Betaḡu ta ekirani: Kara dainai au, maḡuri fakanai e namonai atanuni tarimagu, tarima ta na nuḡanai au bekota-viniguni. ³⁰Bema au na Barau atanikiu-viniani vau aḡaniḡanini, kara dainai Barau batanikuani ḡaniḡanina aḡaniani nai tu, guruḡa rakavari ḡegu ai ekiraḡini?

³¹Moḡesi naima, ḡoḡaniḡanini o ḡoniuniuni o kara ḡoveiani nai, dagara mabarari ai Barau boḡono vaḡa-raḡea. ³²Tarima ta asi boḡono vaḡa-vedaḡa-raḡea. Iuda tarimana o irau bese tarimana o Barau ḡena ekalesia asi boḡono vaḡa-dağ-a-raḡeri, beḡe ketoni garina. ³³Au maki avededegwani, tarimarima mabarari nuḡari navaḡa-namori ḡana. A dia au tauḡegu ḡegu namo avetauani, senaḡi tarima vovoka ḡeri namo avetaurini, Barau na bene vaḡa-maḡuriri ḡana.

11 ¹Au ḡegu maḡuri boḡono tovotovo, korana au Keriso ḡena maḡuri atovotovoani bene.

Deba kumuḡauna veiḡana

²Au na ḡomi tu avaḡa-raḡemini, korana dagara mabarari ai au ḡotuḡamaḡiguni, ema vevaḡa-riba gurūḡari aḡabirito, ḡemi avaḡa-riba-iāḡirito, moḡeri ḡokorana-iāḡirini. ³Senaḡi au aurani toma ḡomi boḡono riba, tau mabarari ḡeri deba tu Keriso, ema vavine ḡeri deba tu tau; ema Keriso ḡena deba tu Barau. ⁴A tau mabarari debari beḡe kumu-ḡaurini vauro, beḡe ḡauḡauni o beḡe perovetani nai tu, ḡeri deba tauna Keriso asi beḡe gubakauani. ⁵Ema vavine mabarari debari asi kumuḡau beḡe ḡauḡauni o beḡe perovetani nai tu, ḡeri deba, (mo tu ḡia ḡaraḡori), asi beḡe mataurairini. Korana moḡa tu noḡa debari ḡerarorini kavana.

⁶Bema vavine ta debana asi ekumu-ḡauani nai tu, debana ḡwina beḡene fakosi-vaḡiri, (mata-boraḡa vavineri kavana). Ma bema vavine ta ḡwina fakosi-vaḡina o raro-vaḡina bemaiaakaiani nai tu, debana bene kumu-ḡaua.

⁷A tau tu debana asi bene kumu-ḡaua, korana ḡia tu Barau ḡitaḡitana kavana, ema ḡia na tu Barau marevana baregona evaḡa-foforiani. A vavine tu tau marevana. ⁸Korana dia tau o Adamu tu vavine ḡenana eiaḡomato, senaḡi vavine o Eva tu tau ḡenana eiaḡomato. ⁹Ema Barau na tau eveiato tu dia vavine ḡena, senaḡi vavine ḡia tu tau ḡena eveiato. ¹⁰Moḡesi naima vavine na debari beḡene kumu-ḡauri, korana mo vetoḡa na ḡia bevaḡa-foforiani, ḡia tu ma ḡeri maoro Barau ḡena ḡauvei beḡe veianī, ema aneru na beḡene ḡita-vetoḡari ḡana. ¹¹Senaḡi Vereḡauka ḡena maḡuri dabaranai tau tu dia ḡereḡari moḡo ḡetanuni, ma vavine maki dia ḡereḡari moḡo ḡetanuni. Asiḡina. Vavine tu tau ḡesi beḡe sebonani, ma tau tu vavine ḡesi beḡe sebonani. ¹²Korana tu vavine tau ḡenana eiaḡomato kavana, tau maki vavine ḡerina ḡeḡorani. Senaḡi dagara mabarari tu Barau ḡenana ḡeiaḡomani.

¹³ Ğomi tauğemi na ǵotuǵamaǵi-ginikaua. Vavine ta debana asi kumuǵauna neganai, Barau ǵenai beǵuriǵurini tu namo ba? ¹⁴ Mai tanobara mabarana nuǵanai tau e vavine vetoǵara marevari na evaǵa-foforiani, tau ta ǵwina bevaǵa-gara maukaiani tu maiaka veiǵana beveiani tauğena ǵenai. ¹⁵ Senaǵi bema vavine ǵwina bevaǵa-gara maukaiani nai, mo tu ǵia marevana bevaǵa-baregoani. Korana Barau na vavine ǵwina eviniato tu debana bene kumu-ǵaua ǵana. ¹⁶ Bema tarima ta beurani, mai guruǵa neǵarea betoni nai, au tu asi ǵegu guruǵa ta maia. Senaǵi ǵegu guruǵa sebona tu maiǵa: Ğai ǵemai ema Barau ǵena ekalesia mabarabarari nuǵari ai veiǵa boruna ta tu asığina maia.

Vereǵauka ǵena anibou

¹⁷ Mai tu veiǵa tari ǵomi na boǵono korana-iaǵiri veiǵari ma nakiravarami. Senaǵi au na ǵomi tu asi avaǵa-raǵemini, ǵomi ǵemi raka-vegogo nuǵari ai tu vevaǵa-rakava tu barego ǵoveiani, a namo ta tu asi ǵovaǵa-ǵoraiani. ¹⁸ Tovotovanai tu iniǵesi nakirami. Au aseǵaǵini, ǵomi ǵemi ekalesia raka-vegogori nuǵari ai tu dia nuǵa sebonai ǵoǵabini, a ǵomi tu ǵovevare-kirakirani, benamo tauğemi ǵoveǵare-veǵareni. Au na mai guruǵa maiǵa tu kota avaǵa-moǵoniani. ¹⁹ Aba, ǵomi vefakami ai vevare-kirakira tu bene vetore veǵata, be Barau na deidei evaǵa-moǵonimoto tarimami tu boǵono fofori.

²⁰ Ğomi ǵoraka-vegogoni nai tu, dia Vereǵauka ǵena lavi ǵaniǵanina dokona o anibou ǵoǵani-vegogoani. Asığina. ²¹ Ğomi ǵoǵaniǵanini nai, dei eguineni, dei egabini ǵotonı, ǵoveraga-veragaiani, a karomı asi ǵovaǵa-nogarini. Ta tu vito etanuni, ma ta tu eniu-babobaboni. ²² Ğomi tu asi ǵemi numa, be ǵemi numai asi boǵo ǵanini e boǵo niuni ǵotonı, ei? Ma Barau ǵena rubu tu dagara misina ǵotonı, ǵoǵita-ǵuiragıani, ema asi ǵeri-ǵari tarimari ǵovaǵa-maiakarini, ei? Au ǵomi ǵemi ai tu kara nakırığı, navaǵa-raǵemi ba? Asığina ǵinavaǵı, au na ǵomi tu asi bavaǵa-raǵemini.

²³ Gomi mai avinimini guruǵana maiǵa tu Vereǵauka ǵenana aǵabiato guruǵana: Iesu Vereǵauka ǵerevaiato boǵinai beredi eǵabi-vaisiato, ²⁴ benamo Barau evaǵa-namoato murinai, etavi-kiraiato, benamo ekirato, “Goǵabia, ǵoǵania, mai tu au tauǵanigu, ǵomi urami ai ginitaǵo dagaranai eiaǵoto. Mai veiǵa boǵono veia-ǵoi, au tuǵamaǵi-iaǵigu ǵana.” ²⁵ Mo lavi ǵaniǵanina o anibou murinai, Iesu na beredi eveiato ilailanai kapusi ma eǵabi-vaisiato, benamo ekirato, “Mai kapusi tu Barau ǵena Ginitaǵo Variǵuna, au raragu na bevaǵa-moǵoniani. Mai kapusi ai boǵo niuani nai, au tuǵamaǵi-iaǵigu ǵana boǵono niu.”

²⁶ Korana mai beredi boǵo ǵaniani e mai kapusi ai vine nanuna boǵo niuani nai tu, vanagıvanaǵı Vereǵauka ǵena mase boǵo vari-fiuani mo, ǵia ma beǵenogoini. ²⁷ Moǵesina naima deikara na Vereǵauka asi

begubakauani vau, mai beredi beğaniani e Vereğauka ġena kapusi ai beniuni nai, mo tarima na Vereğauka tauğanina ema Vereğauka rarana ġenai vei-rakava beveini. ²⁸Tarima ta ġia nuğana bene ragaġi-guinea vauro, mo beredi bene ġania, ema mo kapusi vine nanuna bene niua. ²⁹Korana deikara na Vereğauka asi begubakauani vau beğanini ema beniuni nai, mo beredi beğaniani e mo kapusi ai vine nanuna beniuani nuğanai tu, ġia tauğena moġo bevekota-vinini e rakava metona ġenai betore-kauani. Korana ġia na Iesu tauğanina tu asi etuġamaġi-doġariani. ³⁰Moġesi naima ġomi fakami ai ġutuma tu tauğanimi ġemoirani e ġokeveni, kotari maki varau ġemaseto. ³¹A bema ġita tauğera nuğara bita vetau-guinerini nai tu, Barau na ġita asi bekota-vinirani. ³²Senaġi Vereğauka na ġita ġera kerere bekiraġirini nai tu, ġia na bevaġa-matakanirani. Vereğauka ġita moġesina beveirani tarimara tu, tanobara maġurinai ġetanuni tarimari ġesi asi bene vaġa-rakava sebonara ġana.

³³Moġesi naima, tarikakagu, anibou uranai boġo raka-vegogoni nai, asi boġono veiġari-veiġari, karomi tari maki boġono vaġa-nogari. ³⁴Bema ta bevitoani nai tu, ġena numai bene ġaniġani. Así namo ġemi raka-vegogo na tu ġomi kota-vinimi dabarana maki bevaġa-ġorajani. Guruġa kotari tu roġo bana iaġosi vauro, ma bana kira-varami.

Iauka Veāga ġena varevare

12 ¹Tarikakagu mabarami, toma tu aurani, Iauka Veāga na ġomi tata evinimini varevarer i nakira-varami. Korana au aurani maiġeri varevare ġomi na boġono ribari. ²Ġomi ma ribami, Barau roġosi roġo boġoro ribaia neganai, dagara kotari na asi ġeguruġani babarauri ġeri ai ġeġori-iaġomito-ġoi e ġeġori-taġuitaġuimito-ġoi. ³Moġesi naima avaġa-ribamini, Barau Iaukana na ġeġori-kauani tarimana tu asi bekirani, “Iesu iatanai rakava barana bene tanu.” Ema tarima ta maki maiġesi asi bekira-kavani, “Iesu tu Vereğauka,” senaġi Iauka Veāga na beborogħiani tarimana tu moġa.

⁴Iauka ġena varevare tu irauirauri, senaġi Iauka sebona moġo ġenana ġeiaġomani. ⁵Vetuġunaġi-iaġovini dabarari tu irauirau, senaġi Vereğauka tu sebona moġo ġenana ġeiaġomani. ⁶Ĝauwei veiveiri seġukari maki irauirau, senaġi Barau tu sebona na moġo ġena tarimarima mabarari nuğari ai evaġa-ġorarini. ⁷Iauka Veāga tu tarima tata ġeri ai eforini, korana ekalesia mabarana vevaġa-kava beğene doğari uranai. ⁸Tarima ta tu Iauka Veāga na guruġa iaunegari eviniani, ma tarima ta tu mo Iauka Veāga sebona na Barau ġena guruġa tauna korikori evaġa-ribaiani. ⁹Ma mo Iauka Veāga sebona na tarima ta tu veġabidadama eviniani, ma mo Iauka sebona na tarima ta tu keve tarimari vaġa-namori varevarena o seġukana eviniani. ¹⁰Ma tarima ta tu nuġa-farevaġi veiġari boruri bene veiri varevarena o seġukana eviniani, ma tarima ta tu bene peroveta

ḡana seḡuka eviniani, ma tarima ta tu Barau Iaukana o iauka rakavari boruri bene ribari varevarena o ribana eviniani, ma tarima ta tu garo irauiraui ai bene guruḡa varevarena o ribana eviniani, ema tarima ta tu garo irauiraui ai bege guruḡani nai, guruḡa aniri bene vaḡa-vanaḡiri varevarena o ribana eviniani. ¹¹ Maiḡeri mabarari tu Iauka Veaḡa sebona kwariḡutu moḡo ḡena ḡauvei. Ema mai Iauka Veaḡa na ḡena ura ilailanai varevare tarima tata evinirini.

Tauḡani tu sebona, ma legana ḡutuma gorogoro

¹² Tarima tauḡanina tu sebona moḡo, senaḡi legana tu ḡutuma gorogoro; ma mo tauḡani legana tu asisebo, senaḡi ḡia mabarari na tu tauḡani sebona kwariḡutu ai moḡo ḡeiaḡoto. Keriso maki moḡesina.

¹³ Ġita kotari tu Iuda tarimara e tari tu irau bese tarimara, kotari tu tuḡu-rakaorakao tarimara e tari tu fakai tatanuni tarimara, senaḡi ġita mabarara tu Iauka Veaḡa sebona na ebabatisorato, benamo tauḡani sebonai tħaġoto. Ema Barau na ġita mabarara ġerai Iauka Veaḡa sebona evinirato, ḡia na bene vaḡa-vonura ḡana.

¹⁴ Tauḡani maki dia legana sebona na moḡo eveiato, senaḡi lega ḡutuma gorogoro na. ¹⁵ Bema kwaku bere kira, “Au tu dia ġima, be au tu dia tauḡani legana ta.” Asīgina, ḡia tu roġo tauḡani legana ta veġata. ¹⁶ Ma seġa ma bere kira, “Au tu dia mata, be au tu dia tauḡani legana ta.” Asīgina, ḡia tu tauḡani legana ta veġata. ¹⁷ Bema tauḡani mabarana tu bere mata moḡo nai tu, kamasi vau bere seġaġi. Ma bema tauḡani mabarana bere seġa moḡo nai, dagara bonari tu kamasi vau bere noġori. ¹⁸ Senaḡi Barau na lega tata tauḡani ai etorerito. Barau na ḡena ura gaburi tatai etorerito. ¹⁹ Bema tavi sebona moḡo tauḡani ai bere iaġo nai tu, tauḡani mabarana tu kamasi? ²⁰ Senaḡi tauḡani moḡesina tu asīgina. Tauḡani legana tu ḡutuma, senaḡi tauḡani tu sebona moḡo.

²¹ Moḡesi naima mata na ġima maiġesi asi bekiraiani, “Au na ḡoi asi aura-vinimuni,” o deba na kwaku asi bekiraiani, “Au na ḡoi asi aura-vinimuni.” ²² Ma tavi ta reke ai bita ġitaiani tu, mo tauḡani legari tari taġitarini asi kokoreri tatoni, senaḡi bema moġeri lega asīgina nai tu, tauḡani asi bere ḡauvei-ginikau. ²³ Ema tauḡani legari tari tatuġamaġi-keirini, takirani, moġeri lega gubakauri tu kei tatoni, senaḡi moġeri ġeri ai ġita ḡera vegubakau tu barego tatoreani. Ma tauḡani legari kotari ġitaġitari tu asi marevari, senaḡi moġeri ġita na tu nuġara mabarari ġesi tanari-ginikaurini. ²⁴ Ma tauḡani legari kotari ma marevari dagarari tu asi tatuġamaġi-baregorini. Senaḡi Barau na tu tauḡani legari irauiraui mabarari etore-sebonarito, benamo ḡia na asi ḡegubakaurini legari tu vegubakau barego iatari ai etore-kauato. ²⁵ Barau na moḡesi eveiato korana tauḡani legari kotari moḡo asi bisini vaḡa-namori ḡana. Senaḡi tauḡani legari mabarari bisini ġitaġau-ilailari ḡana. ²⁶ Bema lega sebona

ta bemidigu-midiguni nai, lega mabarari ġia ġesi beğe midigumidigu sebonani. Ema lega ta beğe matauraiani nai tu, lega mabarari mo lega ġesi beğe iaku-vegogoni.

²⁷ Ġomi tata maniġemi tu Keriso tauġanina legari tata ġia tauġanina nuġanai. Ma ġomi mabarami tu Keriso tauġanina sebonai ġoiaġoto.
²⁸ Benamo ekalesia nuġanai Barau na mabarari ġeri ġauvei tata evinirito. Etore-guinerito tarimari tu apostolo tarimari, ġia muriri ai vaġa-ruaruana tu peroveta tarimari etorerito, ma ġia muriri ai vaġa-toitoina tu vevaġa-riba tarimari etorerito. Ma muriri ai tu nuġa-farevaġi veiġari beğene vei tarimari, ma muriri ai tu keve tarimari beğene vaġa-namori varevarena o seġukana ġeġabiato tarimari, e beğene vevaġa-kava tarimari, e ġauvei tari beğene ġori-kauri tarimari, ema garo irauirau ai beğene guruġa tarimari. ²⁹ Tarimarima mabarari tu apostolo tarimari moġo ba? Tarimarima mabarari tu peroveta tarimari moġo ba? Tarimarima mabarari tu nuġa-farevaġi veiġari ġeveirini tarimari moġo ba? ³⁰ Tarimarima mabarari keve tarimari ġevaġa-namorini varevarena o seġukana ġeġabiato tarimari ba? Tarimarima mabarari garo irauirau ai ġeguruġani ba? Tarimarima mabarari garo irauirau ai ġeguruġani guruġari tauri ġekiraġi-foforirini tarimari ba? ³¹ Varevare baregona korikori boġono ura-dikadika-iaġia.

Veuravini

Maitoma dabara namo vedasureana au na ġomi ġemi avaġa-foforiani.
13 ¹ Bema au tarimarima ġeri garo irauirauri ai bara guruġa ema aneru garori ai maki bara guruġa, senaġi au asi ġegu veuravini, au ġegu guruġa tu auri ġekwariani o funu ruarua ġevaġa-vesekerini gururi ġeraġeni kavana. ² Bema peroveta varevarena o seġukana ġegu ai bere tanu, ema riba mabarari e vekuretoġa dagarari mabarari bara ribari. Ema ġegu veġabidadama barego bere tanu, be ġoro baregori maki bara vaġa-veraġa-raġeri, ma gabu boruri ai ma beğerea ruġa. Senaġi au asi ġegu veuravini nai, au tu asi ġegu namo ta. ³ Ema ġegu farefare mabarari asi ġeri-ġari tarimari bara viniri, e tauġanigu tarimarima ġimari ai bara tore-kaua, benamo beğere gabua, senaġi au asi ġegu veuravini nai, au na dagara namona ta asi bara doġaria.

⁴ Ma ġena veuravini tarimana tu evevaġa-gwaġiġini. Veuravini tu vevetuġaġwa e vevaġa-kava na evonuto. Veuravini nuġanai mama asi etanuni. Veuravini nuġanai veiavi e vekiraġi-varaġevaraġe asi etanuni. ⁵ Veuravini na tarimarima vaġa-rakavari veiġari asi eveirini, tauġena ġena namo moġo asi evetauani, asi ebaru-ġariġarini, ta ġena rakava asi etuġamaġi-taġorini. ⁶ Vei-rakava asi eiaku-iaġirini, senaġi Barau ġena guruġa ema maġuri moġoniri moġo eiaku-iaġirini. ⁷ Veuravini tu ma

manauna ġesi dagara mabarari nuġari ai eruġa-tarini, dagara mabarari nuġari ai Barau tu bevaġa-moġoniani, ema ġena vetuġamaġikau maki Barau ġenai roġo betoreani, meto mabarari ai bekokoreni.

⁸ Veuravini tu asi veġata ekorini, beruġa-taġo vanaġi-vanaġini. Peroveta guruġari mabarari neġi beġea korini, garo irauirau mabarari maki beġea magħoni, riba mabarari beġea korini. ⁹ Korana ġita ġera riba tu koturi moġo e ġera peroveta maki koturi koturi moġo. ¹⁰ Senaġi mo dagara namo vedaureana beiaġomani nai, mo kotuna moġo namo taribarito dagarari tu beġe rekwa-rekwani. ¹¹ Au roġo mero misigu ai tu, mero misiri ġeri guruġa na aiaġoto-ġoi, mero misiri ġeri tuġamaġi na aiaġoto-ġoi, ema mero misiri ġeri tuġamaġi na atuġamaġito-ġoi. Senaġi au ama tau-dogħadoġato nai tu, mero misimisiri ġeri tuġamaġi mabarari atore-veġitarito. ¹² Toma Barau ġena dagara tu veġia ai noġa taġita-vaguna vagunarini. A Barau ġoirana ema ġita ġoirara bita veġita-veġita karakarani, monai vauro Barau ġena dagara vetoġari korikoriri bita ġit-ginikaurini. Toma au na tu koturi moġo aribarini. Senaġi mo ġaro ai vau bariba-ginikaurini, au Barau na eriba-ginikauguto kavana. ¹³ Mai dagara toitoi tu beġe tanu-vanaġi vanaġini: Veġabidadama, vetuġamaġikau, ema veuravini. Senaġi mai dagara toitoi vekaravari ai tu veuravini moġo barego lelevaġi.

Iauka Veaġa ġena varevare dagarari tari ġauvei-iaġiri

14 ¹ Veuravini maġurina boġono vetau-guinea! Ema Iauka Veaġa ġena varevare boġono uravini barego-iaġiri; a Iauka Veaġa ġena peroveta varevarena o seġukana tu boġono uravini barego-lelevaġia. ² Korana garo boruri ai eguruġani tarimana tu dia tarimarima evaġa-guruġaiani, senaġi ġia tu Barau moġo evaġa-guruġaiani. Moġoni, tarimarima na ġia kara bekiraġiani tu asi beġe tuġamaġi-dogħariani, korana ġia tu Barau Iaukana na vekuretoġa dagarari ekiraġirini. ³ A eperovetani tarimana tu tarimarima evaġa-guruġarini. Ma ġia ġena peroveta guruġari na tu tarimarima evaġa-kokorerini, elauaġirini, ema tarimarima nuġari evaġa-gwaġiġirini. ⁴ Garo boruri ai eguruġani tarimana tu tauġena ġena veġabidadama moġo evaġa-tubuani, a eperovetani tarimana na tu eklesia mabarari ġeri veġabidadama evaġa-kokorerini.

⁵ Au ġegu ura tu ġomi mabarami garo boruri ai boġono guruġa. Senaġi au aura-baregoni ġomi tu Barau ġenana ġeiaġomani guruġari boġono peroveta-iaġiri. Korana Barau ġenana ġeiaġomani guruġari eperoveta-iaġirini tarimana na garo irauri ai eguruġani tarimana evanaġjani; senaġi garo irauri ai beguruġani tarimana beguruġani guruġari ma beġe vaġa-vanaġirini e beġe kiraġi-fakarini tu lorinai. Korana beġe vaġa-vanaġirini e beġe kiraġi-foforirini nai tu, eklesia ġeri veġabidadamai kokore beġe ġabini.

⁶Tarikakagu mabarami, bema au baiağosini ġomi ġemi ai ġaronai tu, garo boruri ai basi vağ-a-guruğamini, senağı guruğ-a tauri tu asi bakirağı-foforirini; monana au ġeguna namo ta boğ-o ġabiani ba? Asığina! Moğoni, Barau na au evağ-a-ribaguni guruğari ġomi ġemi ai bakirağı-foforirini o riba bavinimini, o baperovetani, o Barau ġena guruğ-a ġemi ai bavevağ-a-riba iağiani, monai vauro au ġeguna namo boğ-o ġoitağoni. ⁷Miusiki vağ-a-gereri dagarari boğono tuğamağiri, ilailana ivirikou o hap (gita kavana). Bema gururi asi beğe rağe-ginikauni nai tu, kamasi tarima na kamara mari ġegere-iağiani bita seğagi-leaiani? Ğia tu mo ivirikou o hap gururi beğe rağe-ginikauni vauro, kamara mari ġegere-iağiani bita ribaiani. ⁸Ema bema vetari kibina asi beğe fururu-ginikauni nai tu, ta na tuari uranai asi berovina-toreni. ⁹Ğomi maki moğesina kavana, bema garo boruri ai boğ-o guruğani nai, tarimarma tu kamara dabarai ġomi na kara ġokirağıani beğe tuğamağ-i-doğariani? Ğomi ġemi guruğ-a mo tu tano korinai boğ-o kirağırini noğ-a iavara boğ-o vağ-a-guruğaiani. ¹⁰Mai tanobarai garo irauirau tu asisebo, ma ġia mabarari ma tauri moğ-o. ¹¹Senağı bema garo ta anina asi ribagu, moğ-a tauna tu, au tu dia mo garo borunai eguruğani tarimana ġena vanuğ-a tarimagu, ema ġia maki moğesina, ġia tu dia au ġegu vanuğ-a tarimana. ¹²Ğomi ġemi ai maki moğesina. Gomi tu Iauka Veağ-a ġena varevare ġouravini-barego iağirini; ma toma tu ekalesia ġeri veğabidadama vağ-a-kokorena varevarena ġabiğabina uranai boğono kokore, be mo varevare ai tu boğono tubu.

¹³Moğesi naima, garo boruri ai eguruğani tarimana tu, ġauğau ai Barau bene noğia, be kara bekirağırini guruğari maki bene vağ-a-vanağıri e bene kirağı-foforiri. ¹⁴Korana bema au garo boruri ai aguruğani tu, au iaukagu moğ-o ġuriğurini, a au ġegu tuğamağ-i ai tu asi atuğamağ-i-doğarini au tu kara akirağırini. ¹⁵Be kara toma aveiani? Au tu iaukagu ġenana bana ġauğau, ema batuğamağ-i-fakaiani garonai maki bana ġuriğuri. Au iaukagu ġenana bana mari, ema batuğamağ-i-fakaiani garonai maki bana mari. ¹⁶Bema ġoi iaukamu na Barau mari ai ovağ-a-rağeani nai tu, kamara dabarai mo garo asi ribana tarimana "Amen" betoni, ġoi Barau ovağ-a-namoani nuğanai, ei? ġia tu "Amen" asi bekirağıani, korana ġia asi beribani ġoi kara okirağıani. ¹⁷Moğoni, ġoi na Barau tu otanikiu-ginikauani, senağı mo sevimu tarimari ġeri veğabidadama tu asi ovağ-a-kokorerini. ¹⁸Au na Barau atanikiuani, korana au garo boruri ai tu aguruğ-a-iakuni, ġomi mabarami avanağımimi. ¹⁹Senağı ekalesia ġuriğuri ġeraka-vegogoni nai, namona tu beğe tuğamağ-i-fakaiani garonai guruğ-a imaima moğ-o bana kirağıri, tarimarma tari bana vağ-a-ribari. Moğesina tu namo, a garo boruri ai guruğ-a 10,000 bakirağırini tu asi ġena namo ta.

²⁰Tarikakagu mabarami, mero misimisiri ġeri tuğamağ-i kavana asi boğono tuğamağ-i. A vei-rakava ġeri reke ai tu mero raraka-rarakari

ilailari ai boğono ia gó. Senaǵi tuǵamaǵi-fakai tu tau-doǵadoǵa kavana boğono vei. ²¹Buka Veaǵa nuǵanai tu maiǵesi etoreato,

“Vereǵauka ekirani,
‘Tarima garori boruri na
ema gabu boru tarimari mururi na
au na maiǵeri tarima bavaǵa-guruǵarini.

Senaǵi moǵesi maki asi veǵata beǵe seǵaǵi-viniguni.’”

²²Moǵesi naima garo boruri ai ǵeguruǵani tu, Iesu asi ǵevaǵa-moǵoniani tarimari moǵo ǵeri ai tu vetoǵa ta, a dia Iesu ǵevaǵa-moǵoniani tarimari ǵeri vetoǵa. Senaǵi Barau ǵena guruǵa ǵeperoveta-iaǵirini tu, Iesu ǵevaǵa-moǵoniani tarimari moǵo ǵeri, a dia Iesu asi ǵevaǵa-moǵoniani tarimari ǵeri. (Mai tu, garo boruri ai ǵeguruǵani tu, Iesu asi ǵevaǵa-moǵoniani tarimari na vevaǵa-kava ta asi beǵe ǵoitaǵoani. Senaǵi Barau ǵena guruǵa ǵeperoveta-iaǵirini tu, Iesu asi ǵevaǵa-moǵoniani tarimari na vevaǵa-kava beǵe ǵoitaǵoani).

²³Bema ekalesia mabarami gabu sebonai ǵoraka-vegogoni, benamo mabarabarami garo boruri boǵo guruǵani, ma nuǵanai tu ǵomi fakami ai asi ribana tarimana ta o Iesu asi evaǵa-moǵoniani tarimana ta bema raka-toǵani nai, bekirani, “Gomi tu debami beǵe rakava, boǵo babo!” betoni. ²⁴Senaǵi bema mabarami boǵo perovetani nuǵanai, ǵomi fakami ai Keriso asi evaǵa-moǵoniani tarimana ta o asi etuǵamaǵi-fakani tarimana ta bema raka-toǵani nai tu, ǵomi mabarami na Barau ǵena guruǵa ǵoperoveta-iaǵiani guruǵari na mai tarima loruna begwanuani, benamo beribani, ǵia tu vei-rakava tarimana, ema mabarami na boǵo ǵita-virıǵiani. ²⁵Mo tarima ǵena tuǵamaǵi vekuretoǵari mabarari boǵo kiraǵi-foforirini, benamo bevetui-tarini, Barau betoma-rakariǵo viniani, bekirani, “Moǵoni, Barau tu ǵomi ǵesi etanuni.”

Toma-rakariǵo veiǵari roroǵotori

²⁶Moǵesina naima, tarikakagu, ǵuriǵuri boǵo raka-vegogoni nai, ǵomi mabarami tata ma ǵemi ǵauvei. Tari tu mari beǵe ǵabini, tari tu beǵe vevaǵa-ribani, tari tu garo boruri ai beǵe guruǵani, tari tu Barau ǵena guruǵa beǵe vaǵa-foforirini tarimari, tari garo boruri ai beǵe guruǵani guruǵari beǵe vaǵa-vanaǵirini e beǵe kiraǵi-foforirini. Dagara mabarari tu ekalesia ǵeri veǵabidadama vaǵa-tubuna ǵana moǵo boğono veiri.

²⁷Bema tarima ta garo boruri ai eguruǵani nai, tarima ruarua o toitoi ma beǵene guruǵa. Namona tu tarima toitoi na beǵene guruǵa-karoa, senaǵi tauri toitoi vaǵa-sebo asi beǵene guruǵa. Ta bene guruǵa-ǵosi murinai vauro ta ma bene guruǵa, ma ta maia. Benamo garo boruri ai beǵe guruǵa-ǵosini murinai tu, ekalesia ta na moǵesi guruǵa bene vaǵa-vanaǵiri, bene kiraǵi-foforiri. ²⁸Senaǵi bema vaǵa-vanaǵi tarimana ta asiǵina nai tu, mo garo boruri ai eguruǵani tarimana tu rubu nuǵanai

asi bene guruğā. Ğereğana tauğena vau bene guruğā-vevini, ema Barau bene vağā-guruğāia. ²⁹Barau ġena guruğā ġeperoveta-iağıriini tarimari ruarua o toitoi beğene peroveta, ma kotari na tu moğeri guruğā beğene vetau-ginikauri. ³⁰Bema Barau ġena guruğāi etanu-tarini tarimana ġenai efoforini, bene kirağı-foforia ġana nai, eguruğā-guineni tarimana ġena guruğā tu bene vağā-magoa. ³¹Namona tu ġomi sebomi sebomi boğono peroveta, be kara ġokirağıani mabarari beğene riba ema mabarari beğene launağıri. ³²Barau ġenana peroveta guruğari edoğaririni tarimana tu, moğeri guruğā ġena urai vau bekirağıriini. ³³Barau tu dia vei-veğonu veğonu evağā-ğoraiani Barauna, senağı ġia na tu maino evağā-ğoraiani Barauna.

Ekalesia doğorori mabarari ġeveini kavana, ³⁴ġomi ġemi vavine maki ekalesia vegogori ai asi beğene guruğā, korana ġia tu asi ġeri maoro ġia beğe guruğani. Senağı ġia tu Mose ġena taravatu na ekirağıani ilailanai beğene tanu tau gabureri ai. ³⁵Bema dagara tari ġeribari beğe toni nai tu, ġarağori numai vauro beğenea danağıri. Korana vavine ekalesia vegogori ai beğe guruğani tu ma maiakana. ³⁶Ġomi na mai guruğā asi ġoġabi-rağeani? Barau ġena guruğā tu ġomi ġemina erefoto ba? Ba Barau ġena guruğā na tu ġomi moğ ema ġoitağomito, ei?

³⁷Bema tarima ta tauğena evetügamağıni ġia tu peroveta ema ġia tu Iauka Veağā na evonuvonu-rağeto etoni tarimana tu, ġomi mai atore-vinimini guruğari bene ġabi-rağeri, bene kira, mai tu moğoni Vereğauka ġena taravatu guruğari. ³⁸Bema tarima ta maiğeri guruğā betuğamağı-fitoğarini, Barau na ġia maki betuğamağı-fitoğaiani.

³⁹Moğesi naima, tarikakagu, peroveta uradikadikana tu boğono vei, ma garo boruri ai guruğā-iağıri ai tu asi boğono vekirağoi. ⁴⁰Senağı dagara mabarari boğono ġauvei-iağı ginikauri, ema dabara korikoriri ai boğono veiri.

Iesu ġena variğisi-ğenoğoi

15 ¹Tarikakagu mabarami, au aurani, mo Vari Namona, ġomi ġemi aġobata-iaġiato moğā, ġemi tuğamaġi ai ma navağā-variġu ġenoğoa. Mai Vari Namona ġomi na tu ġoġabi-rağeato, ema ġomi tu mai Vari Namonai ġoruğā-gwaġigini. ²Bema au na mo aġobata-vinimoto guruğana moğā roğō boğō ġabi-gwaġigiani nai, ġomi tu mo Vari Namona ġenana Barau na bevağā-mağurimini. A bema asığina nai tu, ġomi na ġovağā-moğoni-kavaiato.

³Vereğauka ġenana au na kara adoğariato guruğana tu, ġomi ma akira-varamito. Mo guruğā moğā tu guruğā giniguinenā e guruğā baregonā. Mo guruğā tu Buka Veağai ġetoreato guruğana ilailanai, ekirani: Keriso ġita ġera rakava bene ġabi-vağiri uranai emaseto; ⁴ma ġeguriato, ma ġaro vağā-toitoinai mase na ma evariğisi-ğenoğito, Buka

Veāgai ġetoreato ilailanai.⁵ Benamo Petero ġenai evevāga-foforito, ma murinai tu ġena mero gabanana ruarua (12) ġeri ai maki.⁶ Mōga murinai tu vēgabi-dadama nūganai tarikaka mabarari sinau imaima (500) ġevegogoto nūganai ġeri ai efoforito; tari varau ġemaseto, a ġutuma tu rōgo māguri.⁷ Ma murinai tu Iakobo (o Iames) ġenai efoforito, ma murinai tu apostolo mabarari ġeri ai maki.

⁸ Ma magona korikorinai tu, au, nōga mōgo amāguri-rakavato tarimagu, ġegu ai ema foforito.⁹ Korana au tu apostolo mabarari ġeri dokona korikori tarimagu, ma au tu asi ġegu namo ta mōgo, tarimarima na au apostolo tarimagu ai bēge kirāgiguni. Korana au na Barau ġena ekalesia avāga-midigu midigurito-ġoi, e alai-lausilausirito-ġoi.¹⁰ Senāgi Barau ġena namo e varevare-barai, au tu mai ġegu apostolo tarimagu ai ama iāgoto. Ema Barau ġena namo e varevare-bara au ġegu ai tu asi etore-kavaiato. Mōgoni, au na ġauvei tu barego lelevāgi aveiato, a apostolo kotari tu asīgina. Senāgi mo tu dia au taūegu ġegu kokore ai mōgeri ġauvei aveirito. Asīgina. Mo tu Barau ġena namo e varevare-barai kokore eviniguto, benamo mo ġauvei aveirito.¹¹ Mōgesina naima au āgobatato o apostolo tari ġegobatato, asi ġena irau ta, korana vari tu sebona mōgo ġagobata-iāgianto, ma ġomi na maki mo vari sebona, mōga mōgo ġovāga-mōgoniato.

Ġita ġera variġisi-ġenoġoi

¹² Senāgi bema Keriso ġagobata-iāgiani nai, ġakirani, Keriso tu Barau na mase na ma evāga-varigisi ġenoġoiato ġatoni, kamasi nai ġomi fakami ai ġomi kotari tu ġokirani, mase tarimari tu asi ma bēge variġisi-ġenoġoini?¹³ Bema mase na variġisi-ġenoġoi tu asīgi, mōga tauna tu, Keriso mase na tu asi ma evariġisi-ġenoġoito.¹⁴ Ema bema Keriso mase na asi evariġisi-ġenoġoito, mōga anina, ġai ġema ġobata tu asi tauri, ema ġomi ġemi vēgabidadama maki asi tauri.¹⁵ Mōgesi tu ġai bēgere ribama, Barau na asi eveiato dagarana ġai na tu ġakiraġi-mōgoni mōgoni-kavaian, ġaġoġafafani. Korana ġai na Barau varina ġafiuani, ġakirani, Barau na Keriso mase na ma evāga-varigisi ġenoġoiato ġatoni nūganai, Barau na Keriso mase na tu asi evāga-varigisi ġenoġoiato. Ma guruġa mōgonina tu, mase tarimari mase na tu asi ma ġevarigisi-ġenoġoini, mōga anina tu Barau na Keriso tu mase na asi ma evāga-varigisi ġenoġoiato.¹⁶ Aba, bema mase tarimari mase na asi ma ġevarigisi-ġenoġoini, mōga anina tu Barau na Keriso mase na tu asi ma evāga-varigisi ġenogōjato, ġomi ġemi vēgabidadama tu asi aniri e ġomi tu rōgo rakava nūganai ġotanuni.¹⁸ Ema mo deikara Keriso ġevāga-mōgoniato tarimari ġemaseto tu, rakava voina bēge ġabiani.¹⁹ Ma bema mai tamāguri-taġoni maġurina ġena namo mōgo uranai Keriso ġenai tavetuġamaġikauni nai tu, tarimarima mabarabarari vefakari ai ġita kika vetuġara tu barego lelevāgi.

²⁰ Senaġi Keriso tu moġoni mase na evariġisi-ġenoġoito, ema ġia tu ġemaseto tarimari mabarari fakari ai ġia tu evariġisi-ġenoġoi guineto, ilailana ġau ġwaġwari ġeġora-guineni kavana. ²¹ Mase tu tarima sebona, Adamu, ġenana evesinato. Moġa ilailanai variġisi-ġenoġoi maki tarima sebona, Keriso, ġenana evesinani. ²² Vaġa-ilailana, tarimarima mabarbarari tu Adamu ġenana ġeiāġomani, moġa lorinai beġe maseni veġata; senaġi Iesu Keriso ġesi beġe sebonani neganai, Barau na ma bevaġa-maġuri ġenoġoirini. ²³ Senaġi ġita mabarara tata ġera ġaro korikori loriri ai bita variġisi-ġenoġoini: Giniguine tu Keriso, ġia tu evariġisi-ġenoġoi guineto. Ma ġia ma beiaġomani ġaronai tu, ġia ġena tarimarima mabarari ma beġe variġisi-ġenoġoini. ²⁴ Maiġa murinai Keriso na Barau ġevetari-viniani iaukari ġeri veġitaġau e maoro ema seġuka mabarari asi ġeri kokore ai bevaġa-iaġorini e bevaġa-rakavarini, benamo Barau ġena Basileia o veġitaġau seġukana Tamana Barau ġimanai betore-kauani. Benamo tanobara dokona beiaġomani. ²⁵ Korana Keriso tu roġo bevereni, ġena veġitaġau tu betanuni roġo, beiaġoni mo, ġia ġevetari-viniani iaukari e tarimari mabarari ġia kwakuna fanafana gaburenai befana-taririni. ²⁶ Keriso na evetari-viniani dagarana ta, magona korikori ai vauro bevaġa-keto-moġovajani, tu mase. ²⁷ Korana Buka Veāgai tu iniġesi ekirani, “Barau na dagara mabarari ġia kwakuna gaburenai etorerito, mai tu ġena veġitaġau gaburenai etorerito.” Senaġi ekirato, “dagara mabarari ġia kwakuna gaburenai etorerito,” etato nai, Barau tu asi eiavi-kauato, korana tu Barau na dagara mabarari Keriso kwakuna gaburenai etore-toġarito. ²⁸ Dagara mabarari Keriso ġena veġitaġau gaburenai Barau na betorerini, moġa murinai tu Barau Natuna tauġena maia Barau ġena veġitaġau gaburenai bevetore-toġani. Moġo tauna tu, Barau na dagara mabarabarari bedebarini.

²⁹ Bema variġisi-ġenoġoi asīġina, mai tarima kotari ġemase-guineto tarimari urari ai babatiso ġeġabini tu kamasi beġe veini, ei? Ĝia tu kara dainai ġemase-guineto tarimari urari ai babatiso ġeġabini? Betaġu ġia na variġisi-ġenoġoi ġevaġa-moġoniani nai, mo veiġa ġeveiani. ³⁰ Ema ġai maki, kara dainai tu hora mabarari ai dori moġo ġevaġi-masemanu senaġi roġo ġaġiġiraġeni, bema variġisi-ġenoġoi asīġina nai tu? ³¹ Tarikakagu mabarami, moġoni, ġaro vanajvanaġi au ġegu mase ġekiraġiani. Senaġi maiġa maki moġoni, ġomi na Iesu ġoġabi-raġeato nai, ġera Vereġauka Keriso Iesu ġoiranai au tu averere-baregoni. ³² Bema au vaġa-ilailana mai tarimarima ġeri tuġamaġi babobabori noġa moġo Efeso ai boġa bairi rakavari kavana bara vaġa-vevaġiri, au tu kara dagara namona ġegu ai bere ġora? Bema variġisi-ġenoġoi asīġina nai, au tu moġesi asi bara vei, asīġina ġinavaġi. Bema Barau na mase na asi ma bevaġa-variġisi-ġenoġoirani nai tu, maiġesi tara kira, “Siġaniġani ema sinuuni, korana boinani tu bita maseni bene.”

³³Tarima ta na asi bene ġofami! “Tarima rakavari bita kakorini nai tu, ġera maġuri namori beğe rakava-kwaikwaini.” ³⁴Ġotataġa, veiġa iobukaiobukari ġoveiri, vei-rakava ġovaġa-dokoa. Korana ġomi kotari Barau tu asi ribami roġo. Mai tu ġomi beğene maiakami ġana aguruġani.

Variġisi-ġenoġoi tauġanina tu irauna

³⁵Senaġi kotari tu beğe vedanaġini, beğe kirani, “Mase tarimari tu kamasi ma beğe variġisi-ġenoġoini? Ma beğe variġisini nai, tauġaniri tu aīgesina?” ³⁶Babo! Ĝoi na kara tano ai ovaroani tu, asi roġo etubuni mo, ovaroani dagarana bemaseni vau. ³⁷Widi o dagara ta novaroa otoni nai tu, dia tauġani oġabiani, benamo ovaroani. Asiġina, ġoi na mo widi o kara novaroa otoni dagarana tu ġutuna ġuena oġabiani, ma ovaroani. ³⁸Ma Barau tauġena na ġena ura ilailanai mo widi o kara ġovaroani, moġeri tata tauġaniri korikori evinirini. ³⁹Tauġani mabarari viriġori tu irauirau. Tarimarima viriġori irau, kwakuri vasivasi ġemaġurini dagarari vaġa-ilailana bai, boromakau, mamoe, e kotari viriġori irau, maġani-kone viriġori irau ema manu maki viriġori irau. ⁴⁰Guba dagarari tauġaniri tu ta, ma tanobara ġetanuni tarimari e dagarari maki irau. Guba tauġanina marevana ta ema mai tanobara tauġanina marevana maki ta. ⁴¹Garo marevana ta ema ġue marevana ta, ema visiġu marevari maki irauri. Visiġu tata maki marevari irauirau.

⁴²Mase na varigisi-ġenoġoi maki moġesi. Beğe guriani tauġanina tu beborāġani, a Barau na ma bevaġa-variġisi ġenoġoiani tauġanina tu asi ma beborāġa-ġenoġoini. ⁴³Beğe guriani tauġanina tu vetoġana asi namo, ema tarimarima na asi beğe urani ġitaġitana, a Barau na ma bevaġa-variġisi ġenoġoiani tauġanina tu ma marevana. Beğe guriani nai tu, moiramoiri asi kokorena, a Barau na mo tauġanina ma bevaġa-variġisi ġenoġoiani nai tu, ma seġukana. ⁴⁴Ġeguriani nai tu, tanobara tauġanina, a Barau na evaġa-variġisi ġenoġoiani nai tu, iauka tauġanina. Tanobara tauġanina tu ta etanuni, moġa lorinai iauka tauġanina maki ta etanuni. ⁴⁵Buka Veaġa nuġanai ekirani, “Tarima guinena, Adamu, Barau na eveiato tu maġuri tarimanai evaġa-iaġoato.” A Adamu magona, Keriso, tu maġuri bevinini Iaukanai evaġa-iaġoato. ⁴⁶Tanobara tauġanina tu eguineto, a dia iauka tauġanina. Tanobara tauġanina murina na vauro, iauka tauġanina eiaġomato. ⁴⁷Tarima guinena, Adamu, tu tanobara ġenana eiaġomato, Barau na tano kauna na eveiato, a tarima vaġa-ruaruana tu Keriso, guba na emariġoto tarimana. ⁴⁸Barau na tano kauna na eveirito tarimari tauġaniri tu Adamu tauġanina kavana, mo tu ma tano kauna na eveiato tarimana tauġanina kavana, ema guba tauġanina beğe ġabiani tarimari maki Keriso tauġanina kavana, mo tu guba na eiaġomato tarimana tauġanina kavana. ⁴⁹Initoma ġita tu Barau na mo tano kauna na eveiato tarimana vetoġana kavana. A gabi vau mai guba na eiaġomato tarimana vetoġana ilailanai bita iaġoni.

50 Tarikakagu mabarami, au na kara akirağiani tauna tu maiğā, tarimarima, mai tanobarai ġetanuni kavana, ma tauğaniri, ma viriğori, ema ma rarari tu, Barau ġena Basileia nuğanai asi beğe raka-toğani. Ema ma beborağani dagarana tu tanu-vanağı vanağı Basileiana nuğanai asi betanuni riba. 51 Ĝoseğägi, vekuretoğä guruğana ta akira-varamini: Ĝita mabarara tu asi bita maseni, senaği ġita mabarabarara tauğanira tu Barau na bekurevorini. 52 Mo tu asikauna moğō beğorani, noğā matara iağatağō nunağı ta vağ-a-kafurina mo ma taraga-keorini kavana, asi kwaibona. Kibi dokona guruna berağeni, benamo ġemaseto tarimari ma beğe variğisi-ġenogoini, benamo tauğani asi ma beğe rakava-ġenogoini. Ma ġita roğosi bitana mase tarimara maki tauğanira beğe vekurevoni, mo tu tauğani variğuri bita ġabirini. 53 Korana mai ma beborağani tauğanina tu bene vekurevo, benamo asi ma beborağani tauğanina bene vetore-fofori, ema mai ma bemaseni tauğanina tu bene vekurevo, benamo asi bemaseni tauğanina ma bene vetore-rosi. 54 Aba, mai ma beborağani tauğanina tu bene vekurevo, benamo asi ma beborağani tauğanina bene vetore-rosi, ema mai ma bemaseni tauğanina tu bene vekurevo, ma asi ma bemaseni tauğanina ma bene vetore-rosi. Mai dabarai Buka Veağai evetoreto guruğana bemoğonini,

“Mase tu Barau ġena kokore na varau evağ-a-darereato.

55 Mase o, ġoi ġemu kokore tu aiğea?

Mase o, ġoi na tarimarini ogwanurini garağotana tu ainai?”

56 Mase egwanurini garağotana tu vei-rakava ema vei-rakava ġena seğuka tu taravatu ġenana eiağomani. 57 Senaği Barau tatanikiuani, korana ġia na ġita ġera Vereğauka Iesu Keriso ġenana kokore evinirani.

58 Moğā lorinai, tarikakagu, au na aura-vinimini tarimami, ġemi veğabidadamai boğono ruğ-a-gigitari, tarima ta o dagara ta na asi bene vei-ġareva ġarevami, vanagivanağı Vereğauka ġena ġauwei boğono veia ma kokoremi ġesi. Korana boğono riba, ġomi ġemi ġauwei Vereğauka nuğanai tu asi ġovei-taġuiani, senaği ma voimi.

Ierusalema ekalesia tarimari vağ-a-kavari ġana moni vağ-a-vegogo

16 ¹Maitoma tu Ierusalema veağā o ekalesia tarimari vağ-a-kavari uranai moni boğono vağ-a-vegogo guruğari akirağini. Mai guruğā tu Galatia ekalesia mabarari akirarito, beğene veia atato guruğana, ġomi akira-varamini. Au aurani tu ġomi maki mai veiğā boğono veia. ²Fura ġarona giniguinenai o Sandei vanagivanağı ġomi tata tu ġemi doğarı ilailari ai moni ta boğono tore-toğāia. Moğeri moni tu boğono tore-vegogo vegogori, be au baiağosini ġaronai tu, moni mabarana bene rovinatore, asi ma bisini vağ-a-vegogo. ³Ema au basi votuni nai tu, ġomi na boğō vağ-a-moğonirini tarimari bavinirini, benamo Ierusalema ġana beğe ġabi-iägorini. Beğe iağoni nai tu, au na guruğ-a-fofori fefana ta maki

batoreani, be bege gwa-kauani. ⁴Bema baigitaiani au taūegu baiāgoni tu namo nai tu, au gesi bāga iāgoni.

Paulo ġena ura Korinto ġana bene iāgo

⁵Au baiāgosini basi-ġitamini, Makedonia tanona na nuġana na baraka-vanāgini nai, korana au tu Makedonia tanona nuġana na baraka-vanāgini bene. (Makedonia ekalesiari bana raka-ġitari, senaġi monai asi batanuni, baraka-vanāgini moġo). ⁶A au baiāgosini nai tu, atuġamaġini, ġomi gesi kota rogo bita tanuni banaġu. Betaġu faraka e iavara ġueri maki maninai bita ġabiani ġomi gesi. Bere namo, ġegu iagoiāgo ai baura-vinirini dagarari tu ġomi na boġono vaġa-kavagu. ⁷Au tu asi aurani taimi misina moġo ġomi gesi bana tanu, benamo ma bana iāguimi maia. Au ġegu tuġamaġi ai tu aurani, ġomi gesi bitana tanu-mauka, senaġi mo tu bema Barau na maoro beviniguni vauro. ⁸A au tu Efeso ai batanuni mo Pentekoste ġarona, ⁹korana Barau ġena ġauwei bana veia dabarana tu varau bekeoa, be toma ġegu ġauwei tu barego lelevaġi. Senaġi tarimarima vovoka na maki ġekouġumi, ġauwei asi bana veia ġetoni.

¹⁰Bema Timoteo beiāgosini nai tu, boġono nari-ginikaua, be ġomi gesi betanuni nai, asi bene tanu-garigari. Ĝia maki au kavana Vereġauka ġena ġauwei eveiani. ¹¹Moġa lorinai tarima ta na asi bene ġita-ġuiragħia. Senaġi boġono vaġa-kavaia e maino ai boġono tuġua, au ġegu ai ma bene ġenoġgo-iāġoma. Korana au tu tarikaka kotari gesi ġia ġanariani.

¹²Ma tarikakara Apolos tu au na alaunaġiato, tarikakara tari gesi be ġomi ġemi ai bene iāġosi atato. Senaġi ekirato, maitoma tu asi ilaila beiāgosini, a ġaro namona tai vauro beiāgosini.

Guruġa dokona

¹³Tauġemi boġono venari-ginikau, ġemi veġabidadamai boġono ruġa-gwaġiġi, nuġami beġene gwaġiġi, boġono kokore. ¹⁴Dagara mabarari boġo veirini nai tu, veuravini ai moġo boġono veiri.

¹⁵Tarikakagu mabarami, ġomi Stefanas ġena numa tarimari mabarari tu ma ribami. Ĝomi ma ribami, ġia na Iesu Keriso ġeġabi-raġeato nai tu, ta maki roġosi rogo bere eklesia Akaia nuġanai. Ma ġia tu veaġa o eklesia tarimari ġeri ġauwei ai ġevekiraġikauto, ġevaġa-kavarito. Moġa lorinai anoġimini, ¹⁶ġomi maki moġesi tarimari garori boġono seġaġi-viniri, ema ġai gesi ġeġauveini e ġevekwarraġini tarimari mabarari maki.

¹⁷Aiakuni, korana Stefanas e Fotunato ema Akaiko au ġegu ai ġeiaġomato nai. Asi ilaila baiāgosini, ġomi gesi bita tanuni nuġanai, mai tauri toitoi na ġomi gabumi ġeġabirito, moġesi nai au nuġagu egenatarito. ¹⁸Ema ġia na au nuġagu ġevaġa-iaku ġenogħoġiato, ema ġomi maki nuġami ġevaġa-iaku ġenogħoġiato. Moġesi naima ġia tu boġono ġabi-raġeri.

¹⁹Asia ruburi na ġomi ġemi vevaġa-namo ġetuġuni. Akwila e Priskila na ema eklesia ġia ġeri numai ġetanuni mabarari na nuġari mabarari

ḡesi ḡevaḡa-namomini Vereḡauka aranai. ²⁰Tarikaka mabarari na ḡevaḡa-namomini. Ġomi maki karomi tata veterikaka verauna na boḡono vaḡa-namori.

²¹Au Paulo ḡimagu na mai vevaḡa-namo guruḡari atorerini.

²²Bema tarima ta na Vereḡauka asi eura-viniani tu, ḡia iatanai rakava baregona bene tanu mo vanaḡivanaḡi. Ġera Vereḡauka o, noiağoma.

²³Ġera Vereḡauka Iesu Keriso ḡena namo e varevare-barā ḡomi ḡemi ai bene tanu. ²⁴Au ḡegu veuravini ḡomi ḡesi bene tanu. Keriso Iesu ḡenana ḡita tu doḡoro sebona tarimara.